

Leo P. Kelley

POMOĆNIK CIMARRON

Leo P. Kelley:

POMOĆNIK CIMARRON

**VJESNIKOVA
PRESS
AGENCIJA**

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika
Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) —
OOUR Informativno-revijalna izdanja (direktor
Stevo Maoduš)

Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić

Adresa redakcije, izdavač i tiskare: 41000 Za-
greb, Avenija bratstva i jedinstva 4

Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555

Telex: 21 121 YU VSK

Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.),
Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl.
i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac
(pomoćnik gl. i odg. urednika)

Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotaci-
ja i OOUR TM

Urednik: Milivoj Pašiček
Grafički urednik: Ivica Bartolić

Leo P. Kelley: **POMOĆNIK CIMARRON**

Naslov originala: CIMARRON IN THE
CHEROKEE STRIP

Copyright: GPA

Recenzija: Nina Kujundžić

Prijevod: Nevenka Jednaček

Laso br. 698 izlazi 28. 2. 1987. u nakladi od
64.565 primjeraka

I

Čujte i počujte!

— Časni sud Sjedinjenih Država za Zapadni okrug Arkan-sasaiindijanski tetitorij otvara zasjedanje kojem predsjedja časni sudac Issac C. Parker. Neka bog blagoslovi Sjedinjene Države i ovaj časni sud!

Dok je sudski poslužitelj najavljiivao ovim riječima početak suđenja, Cimarron je sjedio na mjestu određenom za svjedoke, nehajno prekriženih ruku.

Sudac Parker sjedio je za stolom prekrivenim zelenim pustom, na povišenoj mjestu, i motrio publiku u dvorani, stolove tužitelja i branitelja zabavljenih čitanjem spisa. Zatim je dao znak sudskom činovniku. U sudnicu je ušao omalen čovjek blistave ćelave glave i zauzeo svoje mjesto ispred ograde. Njegov branitelj je ustao i ostao stajati kraj optuženog.

Sudac Parker skine naočale, puhne u njih i obriše ih o rub kaputa. Bio je to visok čovjek, a to se moglo vidjeti i kad je sjedio za stolom. Imao je žućkastosmede brkove i šiljastu bradicu, a obrazi su mu bili svježe izbrijani. U njegovoj kosi, brkovima i bradici nazirale su se

sjedine. Plave oči bile su veće kada je stavio naočale.

— U ovom slučaju — progovorio je malo izmijenjenim glasom, — sud će danas raspravljati i donijeti presudu bez porote prema traženju oba branitelja. Sud će izreći presudu i kaznu kako nalaže zakon. Neka se čita prva optužnica. Sudski službenik koji je nosio značku zamjenika šerifa pročitao je optužbu protiv Patricka Murphyja, kojom se on optužuje za krađu farmerova konja blizu Okmulgeeja na području Creek Indijanaca.

Sudac je gledao Murphyja:

— No, Pate, opet si ovdje. Koliko se sjećam, posljednji put kad si bio ovdje optužen si da si krao piće i kažnjen si sa tri stotine dolara. Što imaš reći ovaj put?

— Časni suče — odgovorio je Murphy — moram li i sad odgovoriti?

— Svakako, Pate. Imaš se pravo braniti pred sudom.

— Hm, časni suče, ja želim dokazati svoju nedužnost, ali bojim se da će me kazniti zbog laganja. — Žamor i smijeh odjeknuše sudnicom. I Cimarr-

ron se nasmijao, a i sudac Parker.

— Pate, pa ne braniš se pod hrastom.

— U ovom slučaju ja sam ne-dužan kao novorođenče. Svaki tko kaže drugačije ne govori istinu.

— No, dobro, Pate. — Sudac pogne glavu da bi prikrio osmijeh. — No, hajde, samo naprijed, ispričaj sudu svoju priču. Ja te uvjeravam da će pravda biti zadovoljena. — Oh, časni suče — zastenja Murphy — pa toga se i ja osobito bojim. — Glasan smijeh ponovo se razlegne sudnicom. Sudac udari čekićem i zatraži tišinu.

— Nastavi svoju priču, Pate.

— No, dobro, časni suče. U prvom redu, ja tog konja nisam ukrao. On je samo krenuo za mnom, i to tako blizu da je stavio glavu među moje noge, i u slijedećem trenutku sam se našao u sedlu. I tada, konj i ja...

Dok se u sudnici nastavljala priča, Cimarron je okrenuo glavu i pogledao ženu koja je sjedila u prednjem dijelu sudnice. Nije imala šešir, već joj je plava kosa bila skupljena na vrhu glave. Osjetivši pogled, malo se uspravila na sjedalu i preko ramena pogledala prema Cimarronu, poprativši pogled smiješkom. Bila je lijepa žena, ali Cimarron je znao da će se za godinu-dvije udebljati. Njene sive oči živahno su se ogledale po sudnici i u jednom trenutku mu je prstima poslala poljubac. On joj uzvрати.

— ...Ovaj sud donosi odluku da je optuženi Patrick Murphy kriv i bit će proslijeđen na prisilni rad u savezni zatvor Leavenworth, gdje će ostati ne manje od dvije i ne više od deset

godina. — Sudac Parker lupi čekićem. — Slijedeći slučaj, molim.

Službenik ustane i najavi:

— Narod protiv Lily Saunders.

— Ja sam, suče — reče žena koja je poslala poljubac Cimarronu.

— Miss Saunders, optuženi ste da ste napali... — Sudac svrne pogled na papir pred sobom — gđu Martu Heppelwhite.

Službenik mahne i Lily sjedne na stolac za svjedoke blizu sučeva stola, zadržavajući pogled svojih sivih očiju na Cimarronu.

Nakon duljeg ispitivanja napokon je priznala da je progonila gotovo голу Marthy ulicom Forth Smitha.

— Ali nisam je namjeravala udariti, samo sam je htjela malo zaplašiti.

Ispitivanje se nastavljalo primjedbama i prekidima obaju branitelja. Zatim je Martha zauzela svoje mjesto i Cimarron je slušao njenu priču. Tvrdila je da ju je Lily pokušala ubiti zbog ljubomore. To je rekla patetično, ali i izazovno. Nekoliko minuta poslije pozvao je službenik Cimarrona prema mjestu za svjedoke. Cimarron je sjeo i prekrizio noge.

— Vi ste bili prisutni u kući tužiteljice Marthe prilikom ovoga nezgodnog incidenta? — sudac zapita.

— Bio sam — odgovori Cimarron.

— Ispričajte sudu što se dogodilo.

— Pa, ništa osobito. Martha, gospoda Heppelwhite — no, bili smo zauzeti. Lily i Martha, morate to znati, časni suče, bile su

prijateljice. Žive zajedno, vrata do vrata. Lily je najednom banula u sobu — zaboravili smo zaključati vrata. Žao mi je, ali moram to reći — bili smo u krevetu kad je Lily počela vrištati...

Ispitivanje se nastavilo. Sudac je pritom saznao da je Cimarron bio i ranije u sličnoj situaciji s Lily, kao tada s Marthom. Još je odgovarao na neka pitanja suca i Lilyna branitelja, a zatim mu je dopušteno da ode na svoje mjesto. Konačno je sudac kaznio obje žene sa po dvadeset pet dolara zbog uznemiravanja grada Forth Smitha.

Sudac Parker je još dodao, očiju uperenih u Cimarrona, da je sramota — iako nije i grijeh — da je službenik ovog suda, zapravo zamjenik šerifa, mogao sebe dovesti u takvu situaciju da bude optužen za izazivanje ljubomore dviju uglednih građanki ovog grada i naglasi:

— Podsjećam obje zainteresirane strane da ovaj sud razmatra u načelu samo kriminalne slučajeve, ali nije naodmet da razmotri i takve civilne slučajeve koji predstavljaju zastranjivanje u ponašanju.

Čim je sudac lupio čekićem i time dao znak da je rasprava završena, Cimarron je požuri napolje. Zapravo, ni sam nije znao kamo da krene. No, nije daleko odmakao. Još na stubama začuje suca Parkera kako ga doziva. Cimarron zastane dok mu se sudac nije približio, a zatim mu reče:

— Žao mi je zbog cijele ove zbrke.

— Je li? — Sudac ga sumnjičavo pogleda i nastavi: — Hajde, Cimarrone, podite sa mnom, ili imate prečeg posla i žurite?

— Nemam, suče, ali mi je šerif Upham preporučio da odem na izviđanje — teritorija.

— Je li to neki posebni zadatak, ovaj put? — upita sudac dok su se približavali vratima na dvorištu suda.

Cimarron odmahne glavom i prisili se da ne gleda u vješala kraj kojih su prolazili.

— Upham samo hoće izviditi kakvo je stanje tamo.

— A, to ćete vidjeti — promrmlja sudac kad su ulazili u grad. — Tamo svašta možete doživjeti. Na tisuće kvadratnih kilometara naidete, što je žalosno, na kojeg razbojnika.

— To je dobar narod suče, — odgovori Cimarron prisjećajući se onih koje je susreo na svojim putovanjima.

— Možda, ali usudujem se reći da mnogi od tih dobrih ljudi nema zakonsko pravo da se naseljava na teritoriju.

— Dobar večer, suče.

— Dobar večer Davey — otpozdravi sudac dječaku koji se našao ispred njih. — Morao si već biti kod kuće.

— I ja mislim — odgovori Davey, ali se ni ne pomakne.

Sudac Parker zavuče ruku u džep i izvuče papirnatu vrećicu.

— Što misliš koji su najbolji slatkiši?

— Crveni — odgovori Davey bez oklijevanja i njegovi prsti nestanu u njoj.

— Samo poslije večere, a sada ih stavi u džep, jer, bojim se da će se majka ljutiti.

Davey nerado spremi slatkiše u džep.

— Hvala, suče. — Već se okrenuo da pođe kad pogleda Cimarrona ispitivački i obrati se sucu: — On je zamjenik šerifa i prijatelj gospođice Heppelwhi-

te, je li? – Sudac kimne potvrdno. – Moja majka kaže da mu se ne bi približila ni na kilometar. Ja mislim da se ona boji da bi je mogao uhapsiti.

– Hajde, samo ti produži ravno kući, Davey, pozdravi majku i zapamti: slatkiše jedi poslije večere.

Kad je Davey zamaknuo iza ugla, sudac i Cimarron bili su pri kraju šetnje.

– Cimarron, htio bih vam nešto reći. Pokušajte sputati svoje ljubavne avanture na teritoriju, pa makar i ne imale loših posljedica.

– Pokušat ću suče.

– Nije riječ o moralu, iako je i u tome nešto. Ja sam kršćanin i ja – no, pustimo sad to – hoću reći da je samo riječ o zakonu koji se mora poštovati i moraju ga poštovati oni ljudi koji zavređuju da ih se poštuje.

– Vi mislite da nisam vrijedan poštovanja zbog toga što se zanimam za žene?

– Ne, ne mislim zato. Mislim

– no, dobro znate što mislim. To je ozbiljna stvar a ne za cerekanje zamjenice.

– Možda poznajete zakon s obje strane, suče, ali smatram da ne poznajete ljude poput mene.

– Znam ja više o vama nego što vi mislite, ali očekujem od vas da malo razmislite o ovome što sam rekao.

– Ali, kamo mi to idemo?

– Idemo mojoj kući.

Magla se već počela spuštati nad gradom, bližio se sumrak.

– Rekli ste mi da nemate obaviti ništa hitnoga. Šerif Upham vam je dao zadatak da pođete u izviđanje na teritorij, no ja možda imam za vas nešto određeniji zadatak.

– Što to smjerate, suče?

– Moja žena i ja očekujemo večeras goste. Ukoliko imalo oklijevate, ona je pripremila čokoladni kolač. – Cimarronu odmah pođe slina. – Imamo i pečeni odrezak i svježe mrkve iz našeg vrta. Marcus Doby dolazi na večeru. On je bio kod šerifa Uphama i želi razgovarati sa mnom.

– Ne poznajem ga.

– Ja ga poznajem samo kao člana zakonodavnog odbora Cherokee plemena iz Tahlequaha. Čestit čovjek. Želio bih da na teritoriju ima više ljudi poput njega. Pozvao sam ga preko šerifa Uphama na večeru.

– Ima nekih problema, je li?

– Ne baš osobnih, ali mori briga za njegov narod Cherokee i nada se da bi sud mogao u tome nešto pomoći.

– O čemu je zapravo riječ?

– A, evo nas. – Sudac Parker stiže do vrata ograde svoje kuće i otvori ih.

– Rekli ste da vam dolaze gosti. – Cimarron ga podsjeti dok ga je slijedio. – Koliko još gostiju očekujete?

– Samo još jednoga. Jednu damu.

– Damu? – ponovi Cimarron pokušavajući izbjeći strogi pogled koji mu je uputio sudac.

– Dama – reče sudac. – Dama besprijekorne prošlosti i ugleda. Zove se Victoria Littleton. Rođena je u New Yorku, ali se posljednjih sedam mjeseci nastanila u Tahlequahu.

Ulazili su u kuću.

– Evo me, draga moja – sudac objesi šešir na vješalicu. Uto se pojavi njegova žena i poljubi ga.

– Jesi li imao težak dan danas, dragi? – Ne osvrćući se na njeno pitanje on odgovori:

– Pozvao sam Cimerrona na večeru. Možda će ga zanimati razgovor s gospodinom Dobyjem i gospođicom Littleton.

– Dobra večer, Cimerrone. Dosad ste izbjegavali našu kuću i to me osobno pogađa.

– Ja se ispričavam, gospodo Parker, ali jedini razlog je što vrlo često izbivam iz grada i nisam u mogućnosti da vidam ljude koje cijenim.

– Oho, Cimerron može biti vrlo šarmantan prema damama, u to nema sumnje – primijeti sudac otresito.

– Cimerron je mlad čovjek i još će mnogo godina proteći dok mu se krv bude počela hladiti. Isaac, sjećaš li se kad smo bili...

– Znam što hoćeš reći, draga moja, sjećam se, ali ta tema nije za javnost.

Slijedeći muža prema salonu, mahnula je Cimarronu, koji joj se osmjehnuo i produžio za njima.

– Cigaru? – ponudi mu sudac, ali Cimarron odbije, no uzme čašu brendija. U tom trenutku začuje se krik negdje u stražnjem dijelu kuće. – Zbogga, što je to?! – uzvikne sudac, ali Cimarron je već hitao prema hodniku. U kuhinji je zatekao Parkerovu ženu na koljenima kraj kamina kako je obgrlila svoga mlađeg sina Jamesa. Vrata kuhinje koja su vodila napolje bila su otvorena i na njima je stajao stariji brat Charles, sav zajapuren od bijesa.

– Što se dogodilo? – upita sudac ušavši u kuhinju za Cimarronom. – Ma, pogledaj što su to učinili našem sinu! – za-

vapi žena pokazujući Jamesove usne koje su krvarile. – Mogli su ga ubiti!

– Oni? Koji su to oni?

Charles mu ispriča:

– Neki dječaci koji žive nedaleko odavde tukli su ga. Vidio sam kako ga izazivaju i trče za njim.

– A, zašto su ga napali? – sudac pita ljutito.

– Nisu me oni napali oče – odvrati brzo James. – Ja sam njih napao.

– Ti? – sudac Parker zaprepašteno pogleda sina. – Jesam li vam uvijek govorio dječaci da se ne upuštate u tučnjave?

– Jesi, oče – skrušeno prizna James – ali su spominjali tvoje ime.

– Aha! – Sudac brzo pogleda Cimarrona koji je kimnuo, naslućujući o čemu je riječ. Zatim pogleda Jamesa. – Nisi se morao obazirati na njih, Jamese.

– Ali oni su te nazvali krvavi Parker, pa mesar Parker, rekli su da te neki nazivaju i Parker koji vješa.

Parkerova žena pride s mokrom maramicom.

– Pusti, dijete, da ti operem usne.

– Ne želim da se tučete, bez obzira na razlog. Je li vam to jasno?

– Da, oče – zamumlja James, a za njim i Charles. Sudac se okrene i izide iz kuhinje. James se obrati Cimarronu. – Nisam mogao jednostavno pobjeći.

– Naravno, sinko. Ali tvoj otac ima pravo. Tučnjava ne rješava ništa. Ako muškarci misle drugačije, moraju sjesti i raspraviti to među sobom.

Parkerova žena ih zatim sve

pozove, izjavivši da je večera gotova. James, upita Cimarrona:

– Zašto mog oca nazivaju tako pogrdnim imenima, Cimarrone?

Cimarron je nekoliko trenutaka oklijevao, a zatim se sagnuo i Jamesu pogledao u oči.

– Tvoj otac je dobar čovjek. On samo obavlja svoju dužnost, a dužnost mu je da se poštuje zakon koji su drugi ljudi napisali. Koji put to ljudi brkaju. Oni ga nazivaju pogrdno jer sudi ljudima za zločine koji su počinili. Ako čovjek ubije drugoga i biva uhvaćen, tvoj otac – ako sud odluči da je kriv – nema druge nego da ga osudi na smrt vješanjem. Čini mi se da je tvom ocu potrebna hrabrost za ono što mora učiniti, ali to ne znači da on to voli raditi. Tvoj ih otac ne vješa, to čini zakon.

– Ti voliš mog oca, je li Cimarrone?

– Dakako da ga volim, dapače, ja ga poštujem. – James ga pogleda i nasmiješi se.

– Mogu li da te zajašem kao što sam i prošli put kad si bio ovdje?

– Penji se – James se popne na ramena, a Cimarron se podigne držeći gležnjeve dječakovih nogu pa krene prema hodniku. Uto zazvoni zvonce na ulaznim vratima.

– Mi ćemo otvoriti, tata! – zaviče James i pljesne rukama. Cimarron krene prema vratima pusti Jamesu nogu i otvori.

– Sudac Parker? – Vitak muškarac, ozbiljna lica, stajao je kraj mlade žene, gledajući iznenađeno Cimarrona. James se veselo nasmijao videći da je muškarac pogriješio.

– Ne, sudac Parker je u salo-

nu. Samo udite – odmakne se Cimarron da propusti posjetioce.

– Gospodin Doby, pretpostavljam? – Sudac Parker, koji se već našao u hodniku pruži mu ruku.

– Da, ja sam Marcus Doby. Žena koja je stajala uz Dobyja predstavi se:

– Ja sam Victoria Littleton, drago mi je što ste me pozvali.

– Sudac joj stisne ruku.

– Sad je vrijeme James, da sideš – šapne mu Cimarron, a dječak odgovori šapatom:

– Kad odrastem, bit ću pravnik, a zatim sudac kao i moj tata.

– Hoćeš, momče, sigurno – uvjeri ga Cimarron.

Pošto je sudac Parker upoznao posjetioce s Cimarronom, predstavivši ga kao jednog od zamjenika šerifa, posjedaše za stol.

– Mislim da je dobro da porazgovaramo o problemu koji vas muči – reče sudac Dobyju – jer imamo dovoljno vremena prije nego što bude postavljena večera.

– Uvjeren sam da je riječ o velikom problemu – započne Doby ozbiljnim glasom. – Mi, govorim u ime Cherokee naroda, vrlo smo zabrinuti. Prijeti nam napad od strane doseljenika.

– Napad? – namršti se sudac.

– Čuli smo iz pouzdanih izvora – nastavi Doby – da se neki ljudi okupljaju sjeverno od granice blizu Hunnewella u Kansasu. Organizirani su, a predvodi ih čovjek po imenu Bill Lee Lomax, koji vjeruje da je područje Outleta sa svojih šest milijuna akri zemlje po-

godno za bijele doseljenike. Ali, koliko ja znam suče. Outlet je predan Cherokee Indijancima još 1828. i to je potvrđeno 1833. i ...

– Samo trenutak molim, gospodine Doby, – prekine ga sudac pročistivši grlo – ja isto tako znam da je Cherokeejima jednom odredbom ugovora s vladom iz 1866. zabranjeno da se nasele na to područje jer je određeno za druga plemena. Nijedan Cherokee ne smije se naseliti na Outletu bez dopuštenja vlade.

– To je istina, suče – složi se Doby – ali želim istaći slijedeće: bez obzira na zabranu korištenja te zemlje za pleme Cherokee – neki je zovu Cherokee Strip – ako se doseljenici nasele ona je izgubljena za Cherokeeje.

– Na kraju, izgubit će još i više – ustvrdi Victoria Littleton

– Lomax spominje naseljavanje na neobilježenu zemlju plemena Creek. On tvrdi da su Strip i neobilježena zemlja vlasništvo države i prema tome, slobodna za naseljavanje. Ako uspije dokazati da ima pravo, što će zaustaviti njega i ostale poput njega od prisvajanja cijele zemlje Cherokeeja?

– Možda se, moja draga, nepotrebno uznemirujete. Uostalom, na snazi je zakon prema kojem nijedan bijeli čovjek ne može prijeći na tu zemlju, Outlet i neobilježenu, bez dozvole. Mislim da to znaju i gospodin Lomax i njegovi ljudi.

– Dakako da znaju – uzvraća Victoria uzbuđeno – i tvrdo glavo se drže toga da je zemlja državna.

– Oprostite – umiješa se Cimarron dok je Victoria upravi-

la u njega pogled svojih blistavih smeđih očiju. Cimarron je osjetio taj pogled i promatrao je njenu glatku kožu na licu, punašne usne i meku crvenkastu kosu. Gotovo je zaboravio što je namjeravao reći.

– Gospodine Doby – nastavi Cimarron – čudim se zašto vas zabrinjava taj Lomax kad već imate na svom području, mislim na područje Stripa, neke bijele rančere?

– Točno je da ih ima, ali točno je i da oni nemaju dozvolu da pasu svoja stada na zemlji Cherokeeja. Istovremeno u Washingtonu vrše pritisak vlasnici željeznice uporno tražeći zemlju, a da ne spominjem još i mnoge druge koji imaju interes za tu zemlju: gradići duž Missourija, Kansasa i Teksaska željeznica. Svi oni žele zaposjesti tu zemlju kako bi se mogli širiti i razvijati.

– Marcuse, – upadne Victoria – ne zaboravi sve one bogate trgovce koji očekuju proširenje trgovine i, naravno, veće profite.

– Gospodica Littleton ima pravo, – doda Doby smrknuto – sav taj pritisak koji ubrzano raste ozbiljna je prijetnja integritetu Cherokee naroda.

Sudac se okrene Victoriji.

– Gospodice Littleton, smijem li pitati u čemu je vaš interes u svemu tome?

– Naravno da smijete, suče. Ja sam predsjednica jedne organizacije u New Yorku, pod nazivom »Borci za prava Cherokee Indijanaca«. Mi želimo spriječiti gospodina Lomaxa na bilo koji način da prijeđe granice Kansasa i uđe na područje Stripa. To nije samo stvar načela već i časti, a mi nećemo do-

pustiti da ta čast ostane okaljajana.

— Kako mislite spriječiti Lomaxa, gospodice? — Cimarron upita pristojno.

— Bilo kako — odvrati ona gorljivo.

— Čini mi se da bi vas to moglo uvući u sukob, ukoliko Lomax ne odustaje od namjere da se naseli u Stripu.

— Ja nisam kukavica — Victoria brzo upadne Cimarronu u riječ, s nešto izazova u glasu. — Borit ću se s bilo kime i bilo kad, budem li prisiljena.

— Divim se vašoj odlučnosti, gospodice Littleton — Cimarron će iskreno, misleći pritom kako se divi i njenim grudima i stasitoj figuri.

— Cimarrone — javi se sudac Parker zamišljen — bilo bi dobro kad biste krenuli na Strip i izvidjeli što se tamo zapravo događa. Mogli biste razgovarati s gospodinom Lomaxom i objasniti mu kako stoji stvar. Nastojte ga uvjeriti da savezni sud u Forth Smithu ima nadležnost nad Stripom i cijelim teritorijem, a da ona »neobilježena« nije državna zemlja.

— Je li taj Lomax čovjek s kojim se može sporazumjeti? — upita Cimarron Dobyja.

— Ne, on je neki fanatik — odgovori Victoria — i takvi ljudi se ne mogu urazumiti.

— Pa, onda ću morati nešto učiniti na svoju ruku.

— Siguran sam, Cimarrone, da ćeš znati ovladati situacijom — primjeti sudac Parker.

— I vi šaljete zamjenika šerifa da se suprotstavi svima onima koji su protiv nas? — upita Doby razočarano, ne vjerujući.

— Ja ću poslati i više ljudi ukoliko bude potrebno — od-

vrati sudac — ali ako Cimarron uspije spriječiti Lomaxa u njegovu naumu, neće biti potreban nitko.

— Ja čak nisam sigurna da će ga i cijela armija spriječiti — reče Victoria odlučno i pogleda Cimarrona. — A, sigurna sam da ga jedan zamjenik šerifa neće moći spriječiti.

II

Slijedećeg jutra Cimarron se našao u uredu šerifa Uphama, kojeg je obavijestio o svom novom zadatku. Pošto mu je šerif poželio sreću u Stripu, Cimarron izide iz ureda u sudskoj zgradi koja je nekad bila vojni garnizon. Rano jutarnje sunce djelomično je obasjavalo dvorište kojim je prolazio.

Bio je visok i vitak muškarac, kretao se lagana koraka, ali je odavao čovjeka koji se bolje snalazi u sedlu. Širokih ramena, uska struka, kretao se lako poput planinskog lava, svjestan svoje snage. Bore oko duboko usadenih očiju i preplanuli obrazi odavali su duge dane provedene na suncu, vjetru i kiši. Za ostale ljude to lice je bilo prilično upadljivo. Kad je jednom prolazio ulicom Tucsona, jedan čovjek je primijetio »taj je žilav«, drugi je dodao »opasan revolveraš«, a nije ni sasvim pogriješio. Kad je bio predstavljen jednoj ženi, rekla je samo: »Ti si pravi muškarac«, što mu je go-dilo.

Crna gusta kosa dodirivala je uši i vrat. Cijela njegova pojava odavala je da se lakše snalazi na zraku, pod vedrim nebom, nego u kakvu zaklonu. Njegovu privlačnost, što su mnoge žene priznavale, remetio je dubok

ožiljak na lijevoj strani lica, koji se pružao od oka do usana.

Nosio je traperice, izblijedjele od čestog pranja pričvršćene pojasom na kojem su bile korice s koltom 44. Crne čizme iznošenih potpetica sezale su mu do koljena. Na sebi je imao flanel-sku košulju sive boje ispod kožnatog haljetka, a ispod vrata plavu maramu. Na glavi nemarno naheren nalazio mu se crni šešir. Kad se udaljio od naselja, put ga je vodio prema zapadu, duž Rogers Avenije sve dok nije došao do istočne obale rijeke Arkansas. Tamo je čekao splav koji će ga prevesti na drugu obalu, nešto južnije prema Belle Pointu.

Pristavši uz obalu, skočio je na zemlju promatrajući šatore zamjenika šerifa koji su predstavljali posljednju stanicu civilizacije. Iza njih pružala se nepregledna zona poznata kao indijanski teritorij.

Krenuo je prema logoru, provlačeći se između šatora dok nije našao svoj šator koji je za njega predstavljao dom. Uzme nešto odjeće i krene prema koralu gdje se s ostalim konjima nalazio njegov ridan. Zamota gunj u zavežljaj i stavi na sedlo, osedla konja, nahrani ga, priveže torbu iz koje izvadi svoju vinčesterku 73. Zatim odveže konja i povede izvan korala.

— Kamo ideš, Cimarrone? — javi se muški glas.

— U Skullyville.

— Po zadatku ili radi zabave?

— upita ga zamjenik šerifa Peterson. Prije nego što je Cimarron uspio odgovoriti, iziđe iz šatora drugi zamjenik i dovikne:

— Po svemu što sam čuo, Cimarron je vješt da svaki posao

okrene u zadovoljstvo i obratno.

— Što ti to, zaboga, znači Wyllie?

— Jednostavno to da ti pronalaziš uživanciju i kad nekoga goniš, osobito kad je u to umiješana i neka žena.

— Ako imam priliku, zabavljam se.

— Imaš li vremena za koju partiju pokera? — javi se Peterson.

— Znaš, Petersone, da neću, otkako si me već dva puta dobro očistio. Odsad kad god zatražiš da se kartamo, jednu ruku ću držati na satu — ako ga uopće zadržim — a drugu na novčaniku.

Obojica se nasmijaše. Još su neko vrijeme zbijali šale na račun Cimarrona, a onda je on krenuo prema zapadu.

Dok je jahao, osjetio je glad, jer je propustio doručak u Forth Smithu. Jahao je, skrećući prema sjeverozapadu, sve dok sunce nije počelo zalaziti za obzorje. Zadržao se samo kraj rijeke Illinois da utaži žeđ i da čuturu napuni vodom.

Planine Boston bile su već daleko iza njega dok je prelazio pragove Missouri, Kansas i Teksas željeznice. Tada primijeti u zraku nekoliko ptica, izvuče vinčesterku, nacilja i opali. Pogodenu pticu očisti, upali vatru, ispeče i slasno je pojede. Posjedio je uz vatru dok se oko njega spuštala tama i razmišljao o Lili Kane smješkajući se. Negdje blizu oglasila se lisica.

Ustao je, našao kolac, zabio ga u tlo i za njega privezao konja, skinuvši s njega bisage i gunj. S nešto isčupane trave nahranio je konja, pričajući s njim i zviždučući kroz zube. Konj je

zadovoljno rzao mazeći se, a Cimarron ga je tapšao po vratu i tepao mu.

Na nebu se pojavi pun mjesec. Cimarron ugasi vatru, pokrije se gunjom i legne držeći kolt nadohvat ruke.

Slijedećeg jutra, ranom zorom, ustane, dršćući pomalo od hladnoće, pride mjestu gdje je noćas palio vatru, iščeprka iz pepela kosti i spremi ih u džep. Pripremi konja za polazak. Još je bio gladan, ali prerija ga je čekala.

Sunce je bilo visoko kad se približavao rijeci Arkansas. Sjahao je i od spremljenih kostiju napravio udicu. U rijeci vješto uhvati ribu, upali vatru i pripremi jelo. Utaživši glad zadovoljno je sjedio i promatrao vatru koja je dogorjevala. Razmišljao je da li da posjeti Lili. Ako pođe izgubit će mnogo vremena. Do vraga, što, uopće, znače jedan ili dva izgubljena dana kad je riječ o Lili Kane? Nitko mu nije odredio kad točno mora stići na teritorij Cherokee Stripa. Osim toga on je dovoljno slobodan da poveže svoj posao s privatnim zadovoljstvom. Pred očima mu se ukaže ženina slika. Otkako je nije vidio? Dvije godine bit će točno ovog mjeseca. Na povratku ću se zaustaviti, rekao je sam sebi. Ali slika lijepe žene prikaže mu se ponovo. Napokon zadržat ću se samo kratko i krenuti dalje. Ili je sam sebe zavaravao?

Ustane, ugasi vatru, ali ga druga vatra obuzme i on nastavi misliti o Lili. Živjela je petnaestak kilometara sjeverno od Slomljene Strije, a on nije daleko od toga grada. Čak i kad je ne bi našao, ne bi izgubio mnogo vremena. Mogao bi ja-

hati prema sjeveru oko trideset kilometara i doći do gradića Catose. Tamo bi odspavao u pravom krevetu, i, ako mu se posreći, podijelio bi ga s nekom ženom iz saluna. Tamo ih je bilo kao gljiva poslije kiše. Zajaše i krene.

Odmakao je jedva kilometar-dva kad začuje pucnjavu. Uspori konja i povede ga u zaklon, osluškujući. Odjekne još jedan pucanj. Cimarron se pomakne iz sjene drveta i prišunja mjestu odakle je čuo pucnjeve pa stane na dovoljno sigurnoj udaljenosti, ne znajući što se događa.

Ugledao je dvojicu s puškama. Sjahao je, privezao konja i sakrio se iza velikog kamena. Otkočio je pištolj promatrajući što se događa.

Dvojica su pucala u brvnaru, a konji su kraj njih nervozno frktali. Vrata brvnare i kapci na prozorima bili su zatvoreni, ali netko je kroz rupu u zidu odgovarao vatrom. Nekoliko metara dalje čučala su iza prevrnutih kola dvojica s puškama.

Cimarron je razmišljao što se događa, tko se protiv koga bori. U tom trenutku jedan od one dvojice zaviče:

— Vance! — slijedila je tišina. Zatim opet uzvik: — Vance, ti i Šef izidite ili ćemo vas istjerati!

— Samo pokušaj! — odjekne iz kolibe. — Ubit ćemo vas kopilad konjička!

A, tako, Cimarronu je bilo jasno. Oni iza kola su momci Lake konjice iz plemena Creeka. Možda im mogu pomoći iako to nije moja borba i ne tiče me se. Oni unutra su također Indijanci, jer bijelci se ne tuku na tom teritoriju.

Cimarron tiho zazviždi da ga

ona dvojica čuju. Okrenuli su se. On stavi limenu šerifsku značku na cijev pištolja i podigne ga. Pričeka malo, a zatim progovori dovoljno glasno da ga čuju.

— Ja sam pomoćnik šerifa iz Forth Smitha i želim vam pomoći. Poći ću iza barake i privući ih bukom, a vi ih momci za to vrijeme sredite.

Nijedan od dvojice nije odgovorio, ali su kimnuli. Cimarron spremi značku u džep i potrči. Odjekne pucanj, ali metak ga promaši. Sad je znao da su ga opazili. Primaknuo se kraju zida kolibe. Nije opazio ni jedan otvor ni prozor pa je krenuo prema drveću iza kolibe. Pokupi nekoliko suhih grančica i zajedno s lišćem odnese do stražnjeg dijela barake, uzme kremen i nož i nakon nekoliko pokušaja upali. Šeširom je mahao nad plamenom da se rasplamsa, ali je vjetar skrenuo i dimilo se na drugu stranu. Pucnjava se nastavila. Morao je pustiti Indijancima iza kola da sami istjeraju onu dvojicu iz brvnare. Vatra je počela hvatati stražnji dio zida. Činilo mu se da unutra čuje razgovor. Uzeo je jednu suhu granu, pripalio je i bacio na krov. Jedan od dvojice iskoči iz stražnjeg dijela barake, a Cimarron potrči u zaklon i izvuče svoj kolt 44. Kad bi barem pokušali izići s te strane. Veći dio zida već je gorio, dvije su strane dogorijevale i pale na tlo. Iznenada su pala i vrata brvnare. Širio se gusti crni dim, ali Vancea i Šefa nije opazio. Jesu li još unutra ili su nekako uspjeli pobjeći?

— Vance! — poviče jedan od indijanske patrola — Izidi! I ti Šefe!

Cimarron je ugledao čovjeka kako izlazi s rukama iznad glave. Čini se da je sve gotovo. Krov je gorio i neće još dugo. Trudio se da kroz dim pogleda unutra, ali ništa nije vidio. Jedan čovjek je skočio kroz plamen s gunjem preko glave, bacio se na zemlju i otkotrljao.

Cimarron korakne iza drveća:

— Ne miči se! — viknuo je. — Koraćao je naprijed ne skidajući pogled s čovjeka koji je klečao na zemlji i zabezeknuto gledao u njega pun mržnje i prezira. Ustuknuo je i pružio ispred sebe:

— Ne pucaj, predajem se!

— Tko si ti? Šef?

— Vance — odgovori čovjek i padne na zemlju kao da je izgubio ravnotežu. Prije nego što je Cimarron shvatio da je to trik, Vance je zbacio gunj, izvukao skriveni pištolj i zapucao. Cimarron se baci na zemlju. Baraka se već rušila i dim što se dizao prekrio je Vancea. Cimarron se podigao držeći čvrsto pištolj objema rukama. Dim se razilazio polako, ali Vanceu ni traga.

— Šerife!

Cimarron se okrene i ugleda jednog od patrola Creeka kako dolazi iza barake koja je već gotovo nestajala u vatri.

— Jesi li uhvatio Vancea?

— Pobjegao je. — Cimarron je bio ljutit sam na sebe što je dopustio da ga Vance nadmudri. Drugi Indijanac iz patrola pojava se sa zarobljenikom. Čovjek je gledao u zemlju.

— Zovem se Lansing. — Cimarron mu pride i rukuje se.

— Zovu me Cimarron.

— Hvala na pomoći — reče Lansing.

– Slaba je bila moja pomoć. Pustio sam Vancea da pobjegne.

– Ja ću ga pronaći – odlučno reče Lansing. – Povedi Šefa sa sobom – obrati se svom drugu. – Ja idem u potragu za Vanceom. Pogleda Cimarrona: – Jedan od dvojice – to je već nešto, zapravo pola uspjeha – reče smješkajući se.

Zatim povik, psovka i pucanj. Sve je slijedilo brzo, jedno za drugim. Lansing je potrčao oko barake, a Cimarron za njim. Zatekli su drugog Creeka kako stoji i drži pištolj u ruci.

– Kanio je pobjeći. Htio sam ga vezati. Čini se da sam ga pogodio u prsa.

Lansing klekne kraj tijela.

Mrtav je. Ostavimo ga neka tako i ostane, zaslužio je. Idemo obojica za Vanceom.

– Što je učinio? – upita Cimarron.

– To sami zaključite – odgovori Lansing uspravljajući se.

– Posljednja optužba na listi njegovih zločina, možda je najteža. On i ovaj Creek, koji sebe naziva Šefom jahali su blizu kolibe nekoga mladog para. Creek, nedaleko od Red Forka. Tužna je to priča. Izmlatili su muža, prisilili ga da gleda kako mu siluju ženu i nanose joj teške ozljede, od kojih je i umrla. Pošto su otišli on je to sve zapisao. Kad smo ga zatekli u potjeri za Vanceom i Šefom, i on je već bio mrtav.

– Je li iskrvario?

– Pucao je sebi u glavu jer nije mogao podnijeti toliku patnju.

Lansing pogleda ostatke brvnare.

– Jesi li možda vidio kamo je otišao Vance?

– Žao mi je, ali ne znam. Bio je dim...

– Hvala Cimarrone, vidjet ćemo se!

I dok su ova dvojica tražila neki Vanceov trag, Cimarron se vrati svom konju. Trudio se da ne misli o tragičnoj priči koju mu je Lansing ispričao i vrati se mislima natrag na Lili Kane. Uzjaše i krene.

Nakon nekog vremena, kad se na vidiku pojavila njena koliba, osjeti kako u njemu raste uzbuđenje. Zauzda konja ogledavajući se, tražeći neki znak života. Uskoro začuje zvuk kovine i nasmiješi se. Bila je u svojoj kovačnici. Zamislio je čekić u njenoj ruci i iskre kako vrcaju po željezu. Zamislio je njenu sliku onakvu kakvu je ostavio posljednji put. Velike plave oči na licu pravilnih crta, puna usta, a meka smeđa kosa svezana u dva repa. Vitka stasa i čvrstih malih grudi. Bio je siguran da će je naći u trapericama, muškoj košulji, čizmama, sa stetsonom na glavi kao što je bila i prije dvije godine kad su bili zajedno. Usporio je konja i odkasao prema stražnjem dijelu šupe, gdje se zaustavio.

– Hej, Lili Kane! – poviče. – Imam konja kojeg valja potkovati! Izidi i pogledaj ga!

– Idite do vruga gospodine! – oglasio se iznutra ženski glas. – Ako se brinete za svoga konja, dovedite ga ovamo, imam i previše posla da bih čekala da mi takvi kao vi naređuju što da radim!

Cimarron se smijuljio. Nije se baš ništa promijenila, ratoborna je kao i prije. Žena sposobna da svijet okrene onako kako joj odgovara, svjesna svoje vrijednosti.

– Lili! – Nije odgovorila. Samo se čuo bat čekića po željezu. Zatim tišina. Cimarron je razmišljao hoće li se javiti.

– Lili! To sam ja, Cimarron! – Znači li ta tišina da ga ne želi vidjeti? On letimično pogleda ulijevo i spazi grob Archieja Kanea, Lilina brata. Netko, nema sumnje Lili obojila je križ bijelom bojom. Ona se pojavi iza ugla šupe i zastane, jednom rukom zaklanjajući oči.

– Zdravo, dušo – reče on mekim glasom. – Bio sam tu u susjedstvu pa sam svratio.

– Cimarron! – Izgovorila je to mekim glasom gotovo šapćući.

– No, dobro, misliš li cijeli dan ostati u tom sedlu ili ćeš sjašiti i propisno me pozdraviti?

– Ja ne silazim dok me ne pozovu na pristojan, pravi način.

– Ne sjećam se da si ikada bio osobito pristojan.

– Prošle su dvije godine, dušo. Možda sam se promijenio. – Cimarron sjaše.

– Čini mi se da si se dobro snalazila za to vrijeme? – kimne Lili.

– Mislio sam često na tebe. Nedostajala si mi.

– Lutalicama poput tebe ne manjka ništa osim vode kad se nađu u pustinji.

– Griješiš, dušo. Rekao sam istinu. – Cimarron ju je promatrao. Nosila je odjeću kao i prije, ruke pune žuljeva, slomljenih noktiju, na licu joj tragovi prljavštine slijepljene znojem. Ali, nešto je bilo drukčije. Što? Sine mu naglo. Kosa nepočešljana, a pletenica nema. Figura punija, ali i grudi. Bilo je nešto i na njenom licu – nešto nedo-

kučivo. Djevojka koju je pozna-
vao – iščezla je. Pred njim je
stajala zrela žena.

– Cimarron! – uzviknula je svojim zamamnim glasom i potrčala prema njemu. Čvrsto ga je zagrlila, pripila se uz njega, a on ju je ljubio.

– Ne plaći – šapne on.

– Ne plačem – jecala je. – Oh, Cimarron! Nisam se nadala da ću te ikad više vidjeti!

– Kako je lijepo osjećati te ponovo uza se, dušo.

– Nedostajao si mi – šaptala je i lice zagnjurila u njegova prsa. – Pokušavala sam ne misliti, ali nisam mogla...

Cimarron je htio nešto odgovoriti, ali se ona izvila iz zagrljaja.

– Pođi unutra – rekla je očiju punih suza. – Nešto ću ti pokazati.

– Što bi to moglo biti? – upitao je dok ga je ona vodila za ruku u kolibu.

– On! – izgovorila je sretna povišenim glasom. Cimarron je zastao pored kolijevke napravljene od izdubenih dasaka koje su služile i kao ljuljačka. Iz bijelog muslina pomaljalo se malo lice bistrih zelenih očiju, koje su ga mirno promatrale.

– Ti imaš dijete! – kliknuo je Cimarron. – Zar si se udala? – Val razočaranja pomračio mu je lice. Nastojao je to sakriti.

– Nisam se udala – odgovori ona. – Ali, imaš pravo. To je moje dijete. Upravo je napunio godinu dana. Rodendan mu je bio trećeg siječnja.

– Znači, tako. – Cimarron je buljio u dijete. – Znači ti si sad majka!

– A ti si otac. – Cimarron se trgne, okrene se prema njoj ne

vjerujući. – Ti tvrdiš? – On pokaže dijete. – On je...?

– Tvoj sin.

Šutio je prilično dugo. A zatim.

– Nikada nisam mislio da bih mogao biti otac. Zaista, nikad.

– No, evo, sad možeš.

Cimarron je zagrli čvrsto. Lili se odmakne i počne petljati oko peći.

– Izgledaš tako ozbiljno kao traper kad dere tvoru kožu. – Cimarron je pogleda sa stolca na kojem je sjedio i držao u naručju svog sina.

– Svatko tko postaje otac postaje i ozbiljan, pa čak i ovakav probisvjet kakav sam ja. – On zašuti gledajući Lili. – Ali ne razmišljam o tome.

– O čemu još? – upita Lili dok je bacala jaja na tavu.

– Nisam postupio prema tebi kako treba. Ima li on ime?

– Zove se Archie – odgovori Lili tiho. – Nikad nisam saznala tvoje pravo ime, ako ga uopće imaš. I tako, mislila sam da je najzgodnije da mu dam ime svoga brata koji je tako mlad morao poginuti.

Cimarronovim mozgom preleti sjećanje.

– Archie – gledajući pažljivo dijete, bojeći se da mu ne ispadne ako učini koji neoprezni pokret. – Archie, to je lijepo ime.

– Cimarrone, ne moraš brinuti o svojim postupcima prema meni. Nikad nisam tražila od tebe ništa što bi te vezalo. Bilo nam je lijepo, kao što si i ti malo prije rekao, bilo nam je lijepo zajedno. Sjećaš li se kako nisam ništa o tome znala. Nikad ti nisam dala na znanje da želim imati tvoje dijete kad

smo... Kad sam se počela širiti poput balona mislila sam da je to neka bolest. Vidiš kako sam bila glupa. No, prije nego što se Archie rodio, ti si već bio daleko. Ja i dalje radim. Imam svoju kovačnicu i ostalo. I dobro nam je. Prošle godine prodala sam nešto žita da mogu kupiti kravu, jer nisam imala mlijeka... Lovim kao i prije – ona pokaže pušku što je visila na vratima. I sama sam izradila kolijevku.

– Bila si sama kad se dijete radalo? – Cimarron upita osjećajući krivnju. Lili je to zacijelo naslutila jer se okrenula i veselo nasmijala.

– Ima tu u blizini jedna starica iz plemena Creek. Vidjela me nekoliko dana prije poroda, razgovarale smo i pomogla mi je. Postala je Archieva kuma. Dođi i sjedni za stol.

Cimarron ustane, pažljivo položi Archieja u kolijevku i sjedne sa stol. Lili stavi tavu s pečnim jajima i svinjetinom i sjedne nasuprot. Cimarron suspregne smijeh. Lili je možda napredovala, ali njeno kuhanje zacijelo nije. Jaja su plivala u masti, a meso je bilo nedopečeno.

– Jedi! – naredi mu ona. – Kuham i grah. Tamo je još na peći, dobit ćeš kad pojedeš jaja.

– Gledala je svoje ruke, položene na stol. – Cimarrone, mogu li te nešto upitati?

Odjedanput je postao oprezan i istovremeno posramljen zbog toga svog opreza.

– Samo pitaj – reče nekako nelagodno, usta punih hrane.

– Pitam se, ovaj... jesi li taj put od Forth Smitha prevalio samo da mene vidiš?

Cimarron osjeti tračak nade u njenu glasu, ali nije mogao

dopustiti da joj laže. Što se to zbilo sa mnom? pitao se. Lagao sam dosad tolikim ženama...

– Ne. Nisam. Putujem u Cherokee Strip i samo sam htio vidjeti kako si. – Lili je šutjela, a on nastavio. – Dosta se toga promijenilo otkako me nije bilo ovdje. Nisam imao vremena da se sredim. Ali, dušo, ja... ti nisi morala biti cijelo vrijeme sama s Archijem. Mislim, nemaš za pravo nikoga od porodice. Ti...

– Želiš li reći da imam tebe?

– Imaš li? – trgnuo je glavom.

– Sve je u redu, rekla sam ti. Nas dvoje možemo...

– Kako to da mi nisi nikad javila o mojem, o našem sinu u Forth Smith?

Lili ulije kavu u šalicu.

– Kad smo nas četvero, moja braća i ja bili djeca, krivili bi me za svaku psinu koju bi oni uradili. Dugo je trebalo dok sam shvatila da se igraju sa mnom. Ako je jedan od njih pao u potok, bila je to moja greška jer nisam podmetnula kamen pri prelaženju. Ako je koji od njih – Archie je bio najgori – bio prehladen, ja sam bila kriva, jer ga nisam obukla kako treba.

– Znam da si mi pripovijedala o tome kako si se brinula za braću kada su vam roditelje ubili. Pričala si mi kad smo se prvi put sreli. Ali, kakve to veze ima s onim o čemu smo malo prije razgovarali?

– Pa recimo da sam ti javila o sinu, pomislio bi da za to smatram tebe odgovornim.

– Ne bih.

– Ti bi pobjegao.

– Ne bih.

– Čak i kad bi ostao sa mnom, bilo bi to kratko vrijeme,

jer ne bi mogao izdržati. Počeo bi me mrziti što sam te vezala uza se. Poznajem te Cimarrone. Ti si čovjek koji voli živjeti slobodno poput vjetra, divlji poput starog mačka. Eto sad znaš zašto ti nisam javila.

Cimarron je pojeo jaja.

– A sad dolazi grah. – Lili ustane. Cimarron je gledao svoj tanjur. Grah je bio suh kao prašina, prekuhan. Uzme zalogaj.

– Izvrsno – reče. Uzme još jedan zalogaj i odloži viljušku.

– Ti i ja, dušo, moramo odlučiti što ćemo.

– O čemu ti to govoriš?

– Hm, prije svega moramo se vjenčati. Mogao bih napustiti posao u Forth Smithu i doći ovamo. Ili bi ti došla u Forth Smith i ja bih i dalje ostao šerifov zamjenik.

Lili je stala, položila ruke na bokove i naškubila usne.

– Što je sad? Jesam li rekla nešto krivo?

– Pa, mislio sam, mislim da zbog Archieja...

– Prestani misliti!

– Dušo, znam da me ne voliš, ali osjećam odgovornost za sve to. Žena ne može...

– Što žena ne može? Ne znam o kojoj to ženi pričaš, ali ja se mogu brinuti o sebi i djetetu. Ne treba mi nikakav muškarac da mi se tu mota i pravi nered.

– Ja znam da si ti sposobna brinuti se o sebi, ali mislio sam: žena s djetetom bi... muškarac, da...

– Da, što? Da učini od nje čestitu ženu? No, dobro, ja možda nemam onaj prokleti papir da bude sve po zakonu, ali, do vra- ga, i ne treba mi. Ja sam čestita žena i dobra sam majka svojem Archieju i bez tebe. Pogledaj ga

samo! Misliš da ne činim sve što je potrebno takvom dječaku?

— Ma, ne, dušo, nije riječ o tome. Možda imaš pravo. Možda ti ja i smetam i samo te zbunjujem. Da budem iskren, zapravo i ne znam što znači biti otac, a ni muž tako sjajnoj ženi kao što si ti.

Lili nešto promumlja, a zatim brizne u plač. Cimarron skoči i zagrlji je oko ramena. Ona pogrne glavu i pokrije lice rukama.

— Što sam učinio? Jesam li te povrijedio, dušo?

— N-ništa — jecala je a cijelo joj je tijelo drhtalo. — Ne znaš što govoriš, nisi ni svjestan što si rekao.

— Što sam rekao?

— Rekao si da znaš da te ne volim, a to nije točno. Ja te zaista volim kao što sam te voljela i onda kad smo bili zajedno. Samo što ti to nisam rekla.

Cimarron je nježno zagrlji, gladeći je po kosi.

— Učinit ću, dušo, sve što je dobro za nas oboje, u to možeš biti sigurna.

— O tome ćemo još razgovarati nekom drugom prilikom. — Lili obriše oči i odmakne se od njega.

Archie se probudio i počeo plakati, mašući ručicama po zraku. Lili ga podigne na ruke i počne mu tepati.

— Pravi je vražičak, je li? — Cimarron se smješкао.

— Baš kao i njegov tata. Samo se nadam da neće upropaštavati dobre žene kad odraste.

— Ti nisi upropaštena, Dapače, nikad nisi bolje izgledala.

— Znači, ne ljutiš se?

— Na koga? Na tebe?

— Pa, na ovo što se dogodilo.

Ja znam da nisi tako planirao, ali nisam ni ja...

— Dušo, nikad nisam dobio ljepši poklon, a držala si ga tako dugo u tajnosti.

— Misliš na Archieja? — Cimarron potvrdi, uzme dječaka iz Lilinih ruku i položi ga ponovo u kolijevku. Vрати se k Lili i zagrlji je. Zavladała je tišina. Stajali su zagrljeni. U Cimarronovoj glavi je tutnjalo. Njegov svijet se tako iznenada promijenio.

Lili se okrene i pođe k stolu.

— Moram oprati posude.

— Ja ću ti pomoći — Cimarron uzme zdjelu.

— Možeš mi donijeti vodu s potoka — reče Lili. — Vedro ti je tamo u kutu.

Cimarron uzme vedro i izide. Na potoku napuni vedro vodom u kojoj su se zrcalile sunčane zrake dajući joj narančasti odsjaj. Za nekoliko sati će se smračiti, pomisli i zviždučući krene prema kolibi. Sunce će zaći, mislio je dalje, baš u pravo vrijeme da Lili i ja... Imam sina. Prestao je zviždati i glasno se nasmijao, sretan što je ovdje, i što je živ, i što ga Lili voli. I Archie će to isto raditi kad on ostari. Nas troje smo obitelj, govorio je sam sebi. No to je tek početak. Možda će slijedeće dijete biti djevojčica, koja će narasti i postati isto tako lijepa kao i njena majka. Nije bio svjestan da trči prema kolibi, proklinjući vodu što se prelijevala preko posude.

— Vraćam se! — vikne ulazeći u kolibu.

Lili je stajala na drugoj strani prostorije, blijeda i prestravljena pogleda.

— Što se dogodilo, dušo? — On pogleda prema kolijevci. Ar-

chie je slatko spavao sklopljenih očiju.

— Ništa loše — javi se muški glas iza Cimarrona. — Sve je u redu.

Cimarron se pomakne.

— Ostanite gdje jeste. gospodine! Ruke gore!

Cimarron začuje zvuk čizama na drvenom podu i zatim osjeti kako mu netko izvlači revolver iz korica. Podigne ruke gledajući Lili. Ona počne brzo govoriti:

— Ušao je čim si ti otišao po vodu. Ima revolver.

— Tko si ti? — upita Cimarron stežući šake.

Cimarron se okrene i nađe se licem u lice s Vanceom. Odmah se prisjeti što mu je Lansing pričao o nedjelu što su nad indijanskim parom počinili Vance i Šef.

— Patrola ti je na tragu, Vance.

— Ne više. Sakrio sam se i vratio da oslobodim Šefa, ali sam ga našao mrtvog. Krenuo sam za patrolom i ubio ih s leđa. Nikad neće saznati tko ih je pogodio. Sad je na vama red. Da nije bilo vas, sredili bismo one indijanske budale.

— Hajd'mo napolje — dobaci Cimarron. — Ženu ostavi na miru, ona ionako nije dio tvoje igre.

— To ti je žena, je li? — Cimarron kimne.

— Idemo Vance. — On zakorači naprijed, ali Vance odmahne glavom.

— Šef je bio moja krv. Moj nećak. Zbog tebe je on mrtav. — On se zlokobno nasmijulji. — Bili smo vrlo bliski. Učio sam ga. Bio je dobar učenik, doduše ne baš bistar. Učinio bi sve što god bih zatražio od njega. Bio je

u stanju skidati zvijezde s neba kad bih zatražio. Zato se nemojte micati i ne izazivajte me. Kad svršim s vama, pozabavit ću se malo s ovom plavookom, tamo. Na teritoriju su žene rijetke kao i grešnici u crkvi. Osim toga, to bi i Šefu godilo.

Cimarron je napregnuto razmišljao kako da svlada Vancea. Nije sumnjao da će uspjeti, samo nije znao kako.

— Postoje li stražnja vrata tamo? — upita Vance.

— Ne — odvrati Lili muklim glasom.

— Vi samo ostanite ovdje — reče Vance. Vaš čovjek i ja idemo napolje. Ali, ja ću se vratiti, a vi se pripremite.

Cimarron krene pred Vanceom iz kolibe. Brzo se okrene. Vance je zapucao, ali Cimarron je strelovito spustio obje šake na Vanceovu ruku s pištoljem.

Vance je uspio zadržati revolver, a Cimarron posegne za svojim, koji je Vance zataknuo za pojas. Prije nego je uspio osjetiti žestok udarac u nogu, užasnu bol kao da mu je pukla kost. Vance je potrčao, okrenuo se i naciljao. Cimarron se bacio kroz otvorena vrata na pod namjeravajući ih zatvoriti, ali je Vance prije zapucao i Cimarron je začuo Lilin jauk. Okrene se i ugleda ju kako leži. Htio joj se primaći, ali se najprije morao pobrinuti za Vancea. Dohvatio je pušku iznad vrata i provjerio je li napunjena. Provirio je kroz prozor. Vance je trčao prema drvetu u zaklon. Cimarron zapuca, ali promaši. Izjuri zatim kroz vrata i zapuca ponovo. Vance je padao.

Lili je posrtala jaučući, i Cimarron ugleda krvavu mrlju

na njezinim leđima. Slobodnom rukom dodirne joj rame.

— Pomoći ću ti da legneš. — Ona ga pogleda i s naporom promrmlja:

— Archie... — Tek tada Cimarron zapazi da je na grudima držala malo, beživotno tijelo. Zastane mu dah. Rukom stisne njeno rame ne želeći pogledati dijete.

— Cimarron — prostenja ona molećivo i ispruži prema njemu ruke u kojima je držala Archieja. Zahropće, a krv joj izbije na usta i poprska malu glavicu. Zatim padne na pod i dijete joj ispadne iz ruku. Cimarron zariđa, stišćući šake od očaja i bijesa. Zabaci glavu unazad i zaurla od bola. Ponovo odjekne pucanj. Metak je promašio Cimarrona i pogodio Liliño i Archiejevo tijelo. Cimarron se polako uspravi stišćući desnom rukom pušku. Potrči prema vratima.

Vance se vukao po zemlji tražeći zaklon. Cimarron potrči prema njemu i na zemlji ugleda svoj pištolj. Prebaci pušku u lijevu ruku, a desnom podigne svoj kolt 44. Kad je čuo da se Cimarron pribižava Vance zapuca ali promaši. Cimarron mu se primakne i povikne:

— Neću te ubiti!

Bio je zadovoljan što je Vance samo lakše ranjen. Želio je da Vance umre, ali ne sad. Već je znao kako će to učiniti. Prožme ga neko mračno zadovoljstvo. Pošto je privezao Vancea za drvo, iznese iz kolibe Liliño mrtvo tijelo i pažljivo ga položi na zemlju. Zatim se vrati u kolibu i iznese tijelo svoj sinčića pa ga spusti kraj tijela njegove majke.

— Što to namjeravaš? — poviče Vance.

Cimarron se nije obazirao na

njega, već je produžio prema kovačnici. Upalio je vatru. Znao je sad što mu treba. Želio je da Vance umre, ali polagano, u mukama, u agoniji. Potkova. Jedan metalni obruč od kotača. I nekoliko remena od nečijeg sedla. Očistio je nakovanj, uzeo kliješta i njima prihvatio obruč držeći ga nad vatrom. Kad se usijao, čekićem ga je izravnao do određene dužine. Zašiljio ga je poput koplja. Uzevši remenje, potkovu i usijano koplje, pođe napolje do mjesta gdje su ležala tijela. Klekne i zakopa potkovu u zemlju s oba kraja, ostavivši da njen gornji dio ostane na površini poput omče.

Vance je buljio u njega raskolačenih očiju i otvorenih usta.

Od grana koje je skinuo s drveta Cimarron odabere dvije jače i zabije ih kao kolce u zemlju u razmaku od nekoliko centimetara. Od remenja koje je izravnao i svezao zajedno načini dva čvrsta konopca duža od pola metra. Zatim iskopa duboku rupu i stavi tupi dio koplja u nju. Zatrpa je toliko da je oštri dio stršao dosta iznad površine tla. Poput zastrašujućeg cvijeta.

— Ne prilazi! — vikne Vance kad mu se Cimarron približio. Cimarron ga uhvati objema rukama za vrat i tresne njegovom glavom o drvo. Vance se onesvijestio. Cimarron ga odreže i odvuče sa sobom. Remenjem sveže Vanceove noge za dva kolca koja je zakopao u zemlju, a drugim konopcem oko ručnih zglobova. Slobodne krajeve konopca provuče kroz potkovu, zatim sjedne prekrivenih nogu čekajući da se Vance probudi.

Poslije nekoliko minuta Vance je počeo dolaziti k sebi. Zatreptće očima i otvori ih.

— Do vraga!

Cimarron zategne remenje i Vanceovo tijelo primakne se koplju. On zajaukne, koprcajući se da ne dodirne oštricu, praveći luk. Vrijeme je prolazilo. Sunce je zašlo. Zemlju je prekrivao mrak. Cimarron se nije ni pomaknuo dok se na nebu nije pojavio pun mjesec.

Vance je uporno nastojao da se oslobodi, rukama stržući zemlju da dohvati koplje, ali svi pokušaji bili su uzaludni. Podigao je glavu i zagledao se u Cimarrona koji je šutio. Počeo je govoriti, ali bez glasa. Noć je bila sve tamnija. Cimarron je sve više zatezao konopce, a u Vanceovo trzajuće tijelo sve je dublje prodirao vršak koplja. Vance je vikao, urlao, preklinjao za milost. Cimarron je bio neumoljiv. Znao je po Vanceovim kricima kad mu je koplje potpuno prodrlo u utrobu i kad se konačno u grču umirio.

Još je dugo sjedio, sve dok se nisu pojavile prve zrake svjetla. Tek tada je ustao, potražio u šupi lopatu da iskopa grob za Lili i njihovog sina.

Vancea je ostavio tamo gdje je i bio, prepuštajući njegove ostatke vukovima, kojotima i ostalim zvjerima. Neka završi onako kako je i živio.

Cimarron je jahao na sjever prema Odage Hillsu. Znao je da je sam, ali mu se činilo da je Lili bila s njim, s Archiejem u naručju. Ponekad bi čuo njen smijeh. Ali, kad je odmahnuo glavom, prikaze je nestalo. Znao je da ih više neće biti, da nisu nikad ni bili s njim.

Jahao je dalje. Pred njim je bio zadatak koji je morao izvršiti. Pravo je čudo što svijet oko njega i dalje postoji. Sunce se,

kao i uvijek, opet pojavilo na obzorju. Život je tekao dalje-utučeno je zaključio-bez obzira na čovjekovu patnju, bol i veliki gubitak. Ali, kolikogod je čovjek malen u odnosu na taj golemi svijet oko njega, on mora u njemu naći svoje mjesto, boriti se, svladati bol i živjeti dalje. Razmišljajući tako, sjaše i krene prema izvoru.

Jahao je dalje po brežuljcima, opušteno držeći uzde, birajući niže padine i gustiš. Noću je logorovao u zaklonjenim uvalama, hvatajući poneku divljač. Bio je to pusti predio. Ponekad bi zaspao u sedlu, proklinjući sebe zbog neopreza. Mogli su ga vrebati ljudi poput Vancea. Mogao je ostati bez novca, bez pištolja, konja, pa i života.

Zrak je bio vrlo hladan, a snijeg mu je padao ravno u lice kad je prešao granicu Kansasa. Jutarnje sunce izgubilo se u nagloj oluji. Zatim se ponovo pojavilo i tada je ugledao pupoljke što su se probijali na grmlju i drveću.

Ujahao je u gradić Hunnewell i zaustavio konja pred prvim salunom na koji je naišao. Privezao je konja i ušao. Krenuo je ravno prema baru i naručio viski. Ulio je viski u čašu, iskapio i ponovo ulio. Osjećao je kako mu klizi niz grlo, prolazi žilama i pjeva pjesmu, pjesmu punu mržnje i bijesa. Rukama stisne rub tezge tako da su mu prsti pobijelili. Pomislio je: učinio sam što sam mogao, a sada je sve gotovo. Ostavi to i pokreni se. To je prošlo. Ali ne. Sitna rupa u Lilinim ledima. To nije bila rupa kroz koju je istekao Lilin život. Bilo je to nešto u njoj, što ju je pogodilo i ubilo: Archie. Sklopio je oči pokušava-

jući otjerati jezivu sliku svoga mrtvog sina.

– Želite li malo zagristi? Cimarron otvori oči i ugleda momka za barom kako drži u ruci zdjelu. On odmahne glavom.

– Kuća časti. – On ponovo zaniječe.

– Još niste bili ovdje, zar ne?

– Ne čekajući odgovor, momak nastavi: – Kladio bih se da ste jedan od onih koji čekaju da se teritorij otvori. Imate takav pogled, ako vas ne smeta što vam to kažem. Glad za zemljom daje čovjeku takav pogled. Naravno, još i neke druge stvari, na primjer jedna zgodna žena.

Riječi čovjeka za barom podsjetile su ga zašto je ovdje i što mora učiniti.

– Znate li možda gdje bih mogao naći čovjeka po imenu Bill Lee Lomax? – upita.

– A, tu smo! – uzvikne barski momak i mahne prstom prema Cimarronu, – Nisam li vam rekao da ste jedan od onih koji jure za zemljom? Lomax, morate požuriti, jer se sprema sa svojom družinom prema zapadu. Koliko sam čuo, namjeravaju prijeći granicu kod Kiowe.

– I prekršiti zakon.

– Kako to? – upita barmen. Ali Cimarron nije odgovorio. Jedan mladić pride baru. – Gdje je gospodin Lomax?

– Pa već sam to malo prije rekao ovom gospodinu ovdje. On upravo kreće prema zapadu, za Kiowu.

– Prokletstvo! No, kad sam već ovdje, mogao bih popiti nešto. – I on posegne za bocom koja je stajala pred Cimarronom. Cimarron zgrabi bocu.

– Vidi se da se ne ponašaš kako treba, – primijeti hladno,

gledajući mladića. – Koliko imaš godina? Četrnaest?

– Imam šesnaest. Šesnaest i po, gospodine, i ako ne skinete ruke s te boce razbit ću vam glavu.

– Hoćeš li, ma nemoj? No, upozoravam te da je moja glava tvrda kao kamen, a ti mi baš ne izgledaš kao da razbijaš takvo kamenje. Premekan si, dječče.

– Ljudi, samo bez svade – upadne barmen.

Dječak zamahne desnom šakom, koju Cimarron dočeka, zavrne je i dječak se prevali na prašnjavi pod. Cimarron stane čizmom na njegova prsa.

– Pustite me da ustanem. Proklet bio...

– Prekinite s tim. Dosta! – povikne žena koja se pojavila u salunu i obratila se Cimarronu.

– Skinite tu čizmu s njega ili...

– i podigne svoje šake. Momak s poda obuhvati rukama Cimarronovu čizmu, ali uzalud, Cimarron pritisne još jače. Dječak je dahtao. Ženina ruka poleti prema Cimarronovim prsima. Cimarron jednom rukom stisne oba zgloba njenih ruku i žena se uzalud pokušavala istrgnuti.

Zapazio je da je žena prilično privlačna. Imala je crvenu kosu i zelene oči, poput njegovih, a na ovalnom licu izbočene jagodice. Njene usne, koje su se odvojile jer je teško disala od naporezanja, bile su punašne, a nos davao licu vragoljast izraz. Ispod duge sive haljine, koja je sezala do poda, naziralo se stasito tijelo.

Gurne ga tako da je gotovo izgubio ravnotežu i poviče.

– Ustani, Brendane!

Brendan se izmakne ispod

Cimarronove čizme, naglo se podigne držeći obje šake u zraku. Cimarron je krajičkom oka preko svoga desnog ramena to primjetio i prije nego što mu se Brendan uspio primaknuti, zgrabi ga za ruku, snažno je okrene i privuče Brendana k sebi.

– Pustite ga, ozlijedit ćete ga!
– poviče žena. Cimarron podigne koljeno, okrene Brendana i udari ga snažno po stražnjici tako da se mladić prostro po podu ispred bara. Tada se Cimarron okrene ženi.

– Pobrinite se za njega. Naučite ga da se ne kvači s ljudima koji imaju svog posla. – Zatim oslabi pritisak na njenim zglobovima.

Ona iznenada zine. Cimarron sagne glavu i pljuvačka iz Brendanovih usta preleti iznad njegove glave i pogodi suprotni zid. Brendan ispruži ruku i udari Cimarrona, koji opsuje, podigne dječaka u zrak, prebaci ga preko ramena i izbaci iz saluna. Zatim ga ponovo podigne i zaroni mu glavu u bačvu punu kišnice.

– Oh, majko moja! – krikne žena pojavivši se na vratima saluna. Pomogne Brendanu da se izvuče iz bačve i stane na noge.

– On je još dijete! – vikne na Cimarrona usplamtjelih očiju
– Zamalo ste ga ubili!

– Da sam ga htio ubiti, već bih to učinio. Ima samo jedan način – odgovori Cimarron i okrene se Brendanu, mokrom do kože. – Ako se želiš boriti poput psa moraš još malo pričekati dok ti ne narastu jači zubi i duže pandže.

Brendan je zurio u njega.

– Nemate pravo dići ruku na moju majku.

– O, znači vi ste njegova majka. – Okrene se ženi koja je sva ustreptala i bijesna stajala i gledala u njega. – No, vidim koga odgajate. Tu malu životinju koja diže ruke na muškarca kojemu nije ravan.

– Kako se usuđujete! – žena vikne, – Brendan nije...

Jest, jest, samo ga pitajte, gospodo...

– O'Malley. Theresa O'Malley. Brendane, što se to događalo u salunu?

– Ništa.

Theresa O'Malley povuče sina za kosu.

– Reci mi sad ili ćeš se loše provesti!

– Htio sam piti. On je imao bocu i nije mi je htio dati, pa sam je pokušao uzeti sam.

– Ti bi pio, je li? Piti ćeš ti vodu, koja je za tebe i predobra. Dok sam ja živa, pit ćeš samo nju.

Cimarron je naslutio da je bura prošla. Pogleda mokrog Brendana i njegovu majku koja mu je opalila oštru pljusku a zatim ga pustila.

– Dužan vam je ispriku, gospodine...

– Zovu me Cimarron.

– Brendane, imaš nešto reći gospodinu Cimarronu?

– Mislim, žao mi je – promrmlja Brendan sagnuvši glavu dok mu se voda cijedila iz kose.

– Misliš! – prašne majka.

– Žao mi je – izrekne Brendan ljutito ne gledajući Cimarrona.

– I meni je žao – reče Cimarron. – Ja sam miroljubiv čovjek, izbjegavam neprilike i gužve gdje god mogu. – On ispruži ruku prema Brendanu.

Ovaj pogleda začuđeno ruku i stisne je.

Usne Therese O'Malley rašire se u zadovoljan smiješak, a nosnice su joj podrhtavale još dražesnije.

— Brendane, jesi li saznao gdje je gospodin Lomax?

— Kreće na zapad — odgovori Brendan mrzovoljno — u mjesto koje se zove Kiowa.

— A mi smo prevalili toliki put misleći da ćemo ga zateći ovdje u Hunnewellu.

Cimarronu se učinilo da će zaplakati.

— Gospodo O'Malley, ja upravo krećem u Kiowu.

— Zaista? Tada bismo mogli zajedno putovati. Moram priznati da će mi biti lakše kad imam muško društvo, iako sam toliki put prevalila sama.

— Vaš muž nije s vama? — Ona odmahne glavom. — Moj suprug je umro prije dvije godine.

— Žao mi je.

— Gdje su vaša kola, gospodine Cimarron?

— Nemam ih, osim ovoga konja što stoji tamo kod korala.

— Znači, ne tražite zemlju?

— Ne, ali vi to zacijelo namjeravate kad tražite Billa Lomaxa.

— O, da. Mi dolazimo čak iz New Yorka u potrazi za novim domom. Primila sam jedno pismo koje je Lomax poslao i u kojem opisuje kako je Oklahoma lijepa i potpuno slobodna zemlja. I tako sam sama sebi rekla: Tessa, uzmi krpe i Brendana i put pod noge prema zapadu, ondje te čeka bolji život, gdje će Brendan odrasti slobodan i zdrav. Da budem iskrena, u početku me bilo strah, ali sad

se radujem, jer smo stigli ova-mo!

— Brendane, pripremi kola za put — rekla je sinu i on je odmah pošao.

— Gospodo O'Malley...

Ona se na to nasmiješi i pomalo stidljivo mu reče:

— Pa kako ćemo putovati zajedno, ostavimo se tih formalnosti. Još dok sam bila dijete, zvali su me samo Tessa.

— Tessa, ne Theresa?

Ona odmahne glavom.

— Jedini koji me nazivao Theresa bio je naš župnik. Čini mi se da je želio da postanem dama i da će to pomoći, ali bojim se da nije. Kao dijete ponašala sam se izvan pravila, pa je moja majka znala reći da sam vragu ispala iz torbe, iako me vrlo voljela. — Tessa se nasmijala i nastavila još stidljivije. — Vidjeli ste i sami kako sam nagle naravi, ali budemo li putovali zajedno, obećavam vam da ću biti dobra i poslušna.

— Vi ostanite kakva jeste, Tessa. To će biti više nego dobro za mene. I zovite me samo Cimarron, ne gospodin.

Tessa porumeni, iznenadivši Cimarrona svojom otvorenošću. Dok su čekali da se Brendan pojavi s upregnutim kolima, Cimarron je uhvatio sebe kako pažljivo osluškuje njezin ugodan i muzikalan glas, intoniran irskim naglaskom. Tessa O'Malley ga je počela zanimati. Što je moglo tu ženu i njenog sina ponukati na tako dugi put kroz cijelu zemlju? Kako to da se nije preudala poslije smrti svog muža? — Ha, evo ga, striže dječak. — Tessa pokaže Brendana koji se približavao kolima sredinom ulice.

— Ispričajte me na trenutak,

gospodo – dobaci Cimarron i uputi se preko ulice u obližnju prodavaonicu.

Uskoro se pojavi s vrećama brašna i ostalim stvarima za put. Tessa mu ponudi da to stavi u njezina kola, a zatim se smjesti pokraj Brendana, a Cimarron odveže i zajaše konja. Kola krenuše. Cimarron je jahao pored njih. Brendan nije nijedanput pogledao Cimarrona.

Kad su već prilično odmakli od grada, Tessa je zaustavivši na čas kola, sjela na Brendanovo mjesto i preuzela uzde. Cimarron ju je promatrao. Imala je sigurnu ruku i osjećaj za konje. Umjela je postupati s njima. To je prava žena, zaključio je. Znala je što valja učiniti i kako. Kad je konja potjerao ispred kola, ni sam nije bio svjestan zašto to čini. Povremeno je pogledavao iza sebe na njeno nasmiješeno lice. Osmijesi koje mu je upućivala bili su ugodni i simpatični. Kao da je poznaje danima a ne satima. Njezina srdačnost i pristupačnost su ga osvojili. Imala je stila, nema što. Bit će takva sa svim muškarcima.

Noćili su kraj rijeke Chikaske i Cimarron je uživao u jelu koje je Tessa pripremila. Slasno je jeo varivo i ukusne pogačice koje je ispekla. Brendan je ulio malo kave i upitao:

– Kakvog posla imate u Kiowu?

– Isti kao ti i tvoja majka. Tražim Lomaxa.

– Ali, rekli ste mi da ne tražite zemlju – spustio je pogled

– Oprostite, neću se miješati u vaš posao.

– Reći ću vam zašto idem u Kiowu. Ionako ćete saznati prije ili poslije. Možda vam nije po-

znato, ali Lomax namjerava prijeći granicu i ući u indijanski teritorij. To se kosi sa zakonom. Moja je dužnost štititi taj zakon. Imam zadatak da ga zadržim ovdje u Kansasu, i da to spriječim.

Tessa se namršti.

– Nije mi jasno zašto je onda gospodin Lomax pisao da je ta zemlja državna i da svatko ima pravo da se tamo naseli.

– To što on tvrdi ne znači da je i tako, Tessa. Ta zemlja pripada Indijancima. Bijelcima nije slobodno naseljavanje bez njihova dopuštenja.

– Čuvar zakona – umiješa se Brendan i značajno pogleda majku. – Ti zbilja umiješ izabrati prijatelja – doda s gorčinom.

– Vrijeme je da se nastavi put. – Cimarron ustane. – Brendane, znaš li uzjahati konja?

Brendanovo lice sine. Oklijevao je.

– Nema baš mnogo konja u New Yorku, Cimarrone – reče Tessa.

– Ja znam jahati. Zbilja znam, a zašto pitate?

– Pa, mislio sam da za promjenu možda ja upravljam kolima, a ti bi sjedio straga i privezao mog konja za kola. Ili bi mogao jahati na mom konju.

– Je li ta životinja poslušna? – upita Tessa.

– Sasvim dovoljno. Ali, ako vaš dječak i padne s konja, otrest će prašinu i ponovo uzjahati. Hoćeš li, mladiću?

Brendan kimne oduševljeno i pode prema konju koji je pasao blizu kola.

– Onda hajd'mo – podvikne Cimarron i primakne se mjestu gdje je Brendan pokušavao uz-

jahati konja s njegove desne strane.

– Bijelci se penju u sedlo s lijeve strane. Samo Indijanci to čine s desne strane konja. Konj zna točno što očekuje. Pridi s ove strane, momče. Stavi lijevu nogu u stremen. Hajde, diži se!

Slijedećih petnaestak minuta Cimarron je učio Brendana kako da drži uzde i kako da sjedi u sedlu. Kad je završio, činilo mu se da će Brendan postati dobar jahač.

Poslije kada je sjedio kraj Tesse i upravljao kolima, opet mu reče:

– Brendan je dobar dječak, zaista.

Cimarron nije odvratio. Pitao se samo zašto je smatrala potrebnim da mu to kaže. Je li to zbog one tučnjave u salunu?

– I on je jedan od razloga što sam se uputila na zapad. New York nije mjesto za njega. Upao je u istu gužvu u koju i njegov otac, pa nisam htjela da se Brendanu dogodi ono što i ocu.

– Cimarron je čekao da ona nastavi.

– John, moj muž, ubijen je u gangsterskom obračunu. Bavili su se »zaštitom« pojedinih trgovaca, a zapravo su ih pljačkali. John je znao da je to prljav posao, ali se opravdavao da to donosi novac. Tješio se time što ne može naći pristojan posao. Brendan je idealizirao svog oca, i u tome je zlo. Bio je gotovo na putu da postane isto što i otac. Umiješao se među gangstere i uhapšen je dva puta. Bio je u zatvoru trideset dana. Zbog toga je bio vrlo ponosan, možete li vjerovati? No, došlo je Lomaxovo pismo i ja sam odlučila da pođemo na zapad. Sada možda shvaćate zašto Brendan ima ta-

ko negativan odnos prema čuvarima zakona. Smatra ih neprijateljima. Nadam se da će ga izmijeniti.

Slijedećeg jutra stigli su u logor sjeverno od Kiowe. Cimarron je dovezao kola usred samog logora, promatrajući sve oko sebe. Bilo je više od pedesetak kola, računao je. Mnoga od njih nosila su na sebi velike parole ispisane bijelom kredom »Oklahoma ili propast« ili »Nema više povratka«.

Bilo je mnogo ljudi muškaraca i žena. Palili su ognjišta čavrljajući. Djeca su trčkarala okolo, zaigrana, a njihovi su se povici razlijevali logorom. Negdje, malo dalje, čuo se lavež pasa.

– Stigli smo. – Tessa olakšano uzdahne. – Napokon smo ovdje. Uspjeli smo. Oh, vjerujte mi, dok smo putovali, mislila sam da neću nikada dočekati taj dan. Tako sam sretna što smo napokon stigli!

Cimarron se pitao dokle će trajati njena sreća. Koliko će mu biti potrebno da tu sreću upropasti. Zapravo kako i na koji način?

– Sad ćemo se rastati, Tessa.

– Cimarron side s kola – Uzet ću svog konja i poći svojim putem. Bilo mi je ugodno s vama.

– Hoćemo li se opet vidjeti, Cimarrone?

– Nadam se da hoćemo. – On dodirne rub svog šešira i potraži Brendana na konju.

Cimarron je jahao kroz logor da vidi koliko je ljudi naoružano. Pretpostavljao je da ima pušaka i revolvera koji su izvan njegova vidokruga.

– Gdje mogu naći gospodina Lomaxa? – upita jednoga čovjeka koji je petljao nešto oko ko-

tača. Čovjek se uspravi i pokaže prema jugu.

– Vidite li onaj vojnički šator? To je Lomaxov.

Cimarron se zahvali i okrene konja. Blizu šatora sjaše i vikne:

– Lomax!

Šatorsko krilo se rastvori i pojavi se jedna mlada i privlačna žena, odjevena u bijelu bluzu i crnu suknju.

– Ja sam Lomaxova žena. Mogu li vam što pomoći, gospodine?

– Tražim vašeg muža, gospodo.

– Nema ga ovdje, on je u Kiowi. Tamo ima sastanak s nekom gospodom, ali mislim da se neće tako skoro vratiti. Smijem li vas upitati tko ste vi, gospodine? Ne vjerujem da ste jedan od članova ove naše skupine, ne sjećam se da sam vas već vidjela.

– Ljudi me zovu Cimarron, gospodo Lomax.

– Malo čudno ime. Oh, oprostite, nisam mislila ništa loše. Trebate li mog muža poslovno?

– Da. – Cimarronov pogled okrzne njezine grudi pokrivenne bluzom, zatim bokove, čije obline suknja nije mogla sakriti. Pogleda gore. Usne je napučila dok ga je promatrala. Lice bijelo, nos ravan, i gotovo glatka plava kosa skupljena u pundu, oči kestenjaste. Gledala je Cimarrona kao da nešto želi prikriti, ali nije mogao dokučiti što bi to bilo. Glas joj je bio ozbiljan i kontroliran.

– Mogu li ja nešto pomoći kad već moj muž nije ovdje? Cimarron je najedanput shvatio što je posrijedi, i to po očima. I ona je to zacijelo opazila jer se zarumenila. Osjećao je budalastu želju da joj se ispriča.

– Vratit ću se kasnije.

Dok je jahao, nije mogao odoljeti da se ne ogleda. Stajala je tamo, još uvijek buljeći u njega. Osjetio je neku lakoću, koju nije osjetio još od Liline smrti. Počeo je zvižditi. Prestao je tek kad je začuo ljutite povike s kraja logora, ali nije mogao razumjeti ni riječi. Sjahao je i uputio se onamo. Možda bi moglo biti zanimljivo, razmišljao je. Možda ću nešto saznati. Jedno je sigurno: nije baš tako mirno u ovom logoru.

Ugledao je dvojicu muškaraca na konju. Jedan sijede kose, ozbiljna lica, duboko usadenih očiju plave boje, a drugi, mnogo mlađi, kovrčave plave kose, oštarih crta lica i teških sivih očiju. Okružili su ih ljudi, muškarci i žene. Stariji čovjek ispruži šaku prema njima, prijeteci.

– Zaustavit ću ja vas, nametljiva kopilad! Ja i moji momci!

– Tko ste vi, gospodine? – upita Cimarron starijeg muškarca.

– Ja sam Rodney Carlisle, i neka svatko u ovom logoru to odsada zna.

– Tek što sam stigao u ovaj logor, pa još uvijek ne znam o čemu je riječ?

Na Cimarronovo pitanje odgovori mlađi muškarac:

– Moj otac ima ranč RC dolje na Stripu. Uzgajamo više od dvije tisuće grla.

– I nećemo dopustiti nikakvim probisvijetima da kroče na naš ranč! – zagrmi Carlisle lamatajući šakom sad i prema Cimarronu.

– Imamo jednako pravo na taj kraj južno od granice kao i vi! – oglasi se jedan iz gomile, a ostali mumljajući stanu povlađivati.

– Carlisle ima pravo – odgovori Cimarron – ne baš sasvim, koliko sam razumio, osim ako gospodin Carlisle nije dobio dozvolu od Cherokee Indijanaca za korištenje pašnjaka u Stripu. Vi imate dozvolu, je li, gospodine Carlisle?

– Meni ne treba nikakva dozvola od onih ušljivih Indijanaca! – zaurla Carlisle. – Još će neki necivilizirani kujini sinovi tražiti od mene dozvolu za skupljanje govana.

Žamor zaprepaštenih glasova odjekne u gomili.

– Tata, ovdje su i žene – upozori ga mladi čovjek.

– Prekini, Dean, bude li mi trebao tvoj savjet, već ću ga tražiti.

– Možda vam treba m o j savjet, gospodine Carlisle?

– Zašto bi mi trebao savjet nekog skitnice?

– A tako? Vaše oči dobro ne vide. Nisam ja nikakva skitnica već zamjenik šerifa i službenik Saveznog suda u Forth Smithu, koji ima jurisdikciju nad teritorijem, uključujući i Cherokee Strip. Savjetujem vam da nabavite dozvolu za svoj ranč ili se selite sa Stripa.

Carlisle pokuša odgovoriti, ali je samo nešto promrmljao i bijesno gledao Cimarrona. Rukom je posegao za pištoljem.

– Nemojte pokušavati, Carlisle. Starac poput vas neće imati nikakve koristi od takvog pokušaja. Osim toga, mogao bih se okladiti da sam brži od vas.

Dean se primakne starcu i položi mu ruku na rame. Carlisleovo lice se namrgodi, a oči mu se suziše.

– Slušaj, zamjeniče. Ostavi me na miru, čuješ li me? Ako nećeš, imati ćeš neprilike.

– E, pa ja to želim, gospodine Carlisle. Iz gomile se začuje odobravanje. Jedna žena dovikne Cimarronu:

– Recite mu, zamjeniče, da i mi imamo pravo na tu zemlju.

– Žao mi je, gospodo, ali moram vas ispraviti. – Cimarron odvrati, gledajući Carlislea. – Nitko od vas, kao što sam već rekao, nema bilo kakvo pravo na Stripa jer je on vlasništvo Cherokee Indijanaca. Zbog toga sam i ja ovdje, da se vi, Carlisle i svi – vi ostali okanite toga. – Mahne rukom prema gomili. – Ja vas upozoravam, inače vam se ne piše dobro.

Cimarron okrene svoga konja i odjaše u smjeru odakle je i došao. Pri odlasku uhvati Tessin pogled. Htio joj je kimnuti, ali mu je ona okrenula leđa i brzo se udaljila.

Dok se Cimarron udaljavao, iz skupine ga je pratilo podrugljivo dovikivanje. Nisam baš omilio tim ljudima, govorio je sam sebi. Ni kod došljaka s ove strane ograde, ni kod Carlislea s one strane. No, uostalom, ja imam svoj zadatak i zato ću steći više neprijatelja nego prijatelja.

Najviše ga je zapravo smetalo to što u ovom slučaju nije bila posrijedi potraga za ubojicom, silovateljem ili krijumčarem viskija. Ovi doseljenici su pristojni ljudi, koji očekuju samo da im se ispuni san. Zagrižljivi stari Carlisle? Jamačno je velik dio svog života žrtvovao za svoj ranč i ne može, naravno, mirno gledati kako neki mladi predstavnik zakona dolazi i tumači nešto što je njemu strano, jer on ima pravo na život i posao kakav sam hoće, kakav mu odgovora.

Dojahavši u Kiowu, Cimarron se uputio ravno u hotel usred glavne ulice. Upitao je hotelskog momka gdje bi mogao naći Lomaxa.

— Gospodin Lomax je tamo prijeko, gospodine. — On pokaže prstom čovjeka koji je sjedio u naslonjaču i nešto živahno raspravljao s dvojicom muškaraca koji su sjedili pokraj njega i pažljivo ga slušali.

Cimarron je neko vrijeme stajao promatrajući Lomaxa.

Odavao je dojam žilavog čovjeka. Dok je govorio, lamatao je rukama. Crna kosa bila je porijedena na sljepočicama. Cimarronu se nije dopadao njegov izgled. Nešto divlje je izbijalo iz njega. Nervozan i nemirna pogleda, kao da nešto vreba. Kao da očekuje neku opasnost. Koža na licu bila mu je blijeda, voštane boje. Cijeli izgled odavao je nezdrava čovjeka.

Cimarron se približio trojici muškaraca čekajući prvu stanku u njihovom razgovoru.

— Htio bih s vama porazgovarati, ukoliko ste slobodni?

— Ja sam zauzet — Lomax mu nezainteresirano dobaci. I glas mu je bio nervozan, zapazio je Cimarron.

— Onda ću ovdje pričekati dok ne budete slobodni — reče Cimarron sjedajući u obližnji naslonjač.

— Kad točno? — upita Lomaxa jedan od muškaraca okrugla glatka lica i očiju.

— Uskoro.

— Bilo bi dobro — doda drugi, smeđe kose s razdjeljkom na sredini, čija se donja čeljust nije ni vidjela.

— Fallone — obrati se ovom Lomax. — I ti, Randolphe, morate biti strpljivi kao što sam ja

bio s vama. Htio sam biti s vama dok smo još bili na sabiralištu u Hunnewellu. Naš potхват se ne temelji na dobroj volji i zahvalnosti vi to znate — završi Lomax s dobroćudnim osmijehom.

— Želim znati točno kad namjeravate krenuti na jug? — kratko odreže Fallon. Lomax je oklijevao malo, a zatim pročitao grlo.

— Sutra. Večeras u logoru spremamo zabavu s plesom. To će biti najpogodnije vrijeme da najavimo polazak. Utoliko više što su neke obitelji postale nestrpljive i nemirne i razmišljaju da pođu sami na put u Strip. U sljedećih nekoliko dana očekujemo preostalih pet obitelji, ali oni se moraju pobrinuti sami za sebe. Svojim mušterijama možete slobodno reći da ćemo u Strip krenuti sljedećeg jutra.

— Ne bih to uradio da sam na vašem mjestu, gospodine Lomax! — upadne Cimarron gledajući ravno u Lomaxa.

— Oprostite? — progunda Lomax.

— Nema potrebe da to činite — reče Cimarron.

— Tko je on, Lomaxe? — upita Fallon.

— Nisam ga nikad vidio.

— Zovem se Cimarron. — On izvuče iz džepa značku šerifa i pokaže Lomaxu. — Moje ime nije bitno, ali je važna ova zvijezda, ako vam to nešto znači.

— Pa onda ona ima pravo, moj Bože! — klikne Randolph.

— Ja sam njeno pričanje shvatio kao obično brbljanje. Ali ona nas je čak preko federalnog suda pokušala zaustaviti!

Cimarronu sine.

— Pretpostavljam da mislite

na moju dobru prijateljicu, gospođicu Littleton?

— Neka je vrag nosi! — progunda Fallon.

Lomax se promiseškolji u naslonjaču.

— Cimarrone, Strip i neobičena zemlja bit će jednog dana i to uskoro, vjerujem, državna zemlja, prema tome...

— Stanite malo, Lomaxe! — Cimarron ga prekine — možda imate i pravo. Ali, nije u tome stvar. Činjenica je da ta zemlja pripada Cherokeejima i svatko tko zakorači na nju imat će posla sa sudom u Forth Smithu. A ja sam upravo predstavnik tog suda, njegov legalni zakonski službenik.

— Upravo razmišljam da li da se popnem gore u njenu sobu i tresnem je po glavi — ljutito zariče Randolph.

— Smiri se, Charles — reče Lomax i okrene se. — Siguran sam da ćemo se moći dogovoriti s ovim predstavnikom zakona, gospodo. Čini mi se da je sasvim razuman čovjek.

— O, ja sam dovoljno razuman dok me ne izazovu otimači zemlje ili njima slični.

Lomax se nasmije i stavi ruku na Fallonovo rame. Ovaj se digao sa stolca sav zajapuren.

— To je samo šala, gospodo. Drago mi je što zapažam da čuvar zakona ima smisla za humor. Nadam se da se može i kontrolirati. — Lomax zastane, oči su mu sijevale.

— Je li ovo prijetnja, Lomaxe? — upita Cimarron blagim glasom.

— Pa, ne bih baš tako rekao. Htio sam samo reći da ćemo gospoda Randolph i Fallon, i naravno ja, biti sretni što vaš tako daleki put nije prevaljen

uzalud. Možda vaša misija i uspije ako odavde krenete s mnogo više novca nego što ste ga imali kad ste pošli iz Forth Smitha.

— A, tu smo, Lomaxe! — Cimarron se nagne u naslonjaču.

— Možda nisam bio dovoljno jasan, Cimarrone. Ja...

— Bili ste sasvim jasni, u to ne sumnjam. Ali, ja vam ne mogu dopustiti da prijedete granicu.

— I kako onda mislite zaustaviti ove mirne građane koji su se ovdje skupili da se nasele? — upita Randolph arogantnim glasom. Fallon smijuljeći se dodade:

— Imate li i vojsku sa sobom?

— Došao sam ovamo sam — odgovori Cimarron — ali nemojte se zavaravati, Lomaxe, ja ću vas zaustaviti.

— Pa on je sam svoja vojska

— podrugljivo dobaci Fallon.

— Možda i jesam. I čuvajte se kad me ponovo vidite. Ako samo taknete granicu, nećete se dobro provesti. A sad prekidam ovaj ugodni razgovor i idem u posjet gospođici Littleton, da promijenim društvo.

Cimarron ustane i pođe hotelskom službeniku tražeći broj sobe gospođice Littleton. Dok se penjao stubama, osjećao je na sebi pogled trojice muškaraca.

Pokucao je na vrata. Victoria otvori i usklikne:

— Vi!

— Da, ja sam. Mogu li ući?

— Da, da, izvolite, samo udite.

On prođe kraj nje i sjedne na stolac kraj kreveta. Victoria je zatvorila vrata i gledala ga znatiželjno. On pokušava izbrisati sliku Lile i Archieja iz glave. Prisiļjavao se da svoju pažnju zadrži na Victoriji. Ona je žena koja

može zadržati pažnju svakog muškarca i pobuditi u njemu nadu. Ali... uvjeravao je sam sebe, ona mi ne može pomoći da zaboravim što se dogodilo Lili i malome... Uostalom, ovdje sam zbog posla.

– Drago mi je što vas opet vidim, Cimarrone. – Ona sjedne na krevet. – Nadala sam se da ćete doći. Vjerovala sam da niste odustali od svog plana.

– Ja sam pripravan – rekao je on uvjerljivo. – Bio sam čak malo iznenađen kad sam vas našao ovdje.

– Kako ste saznali?

– Neki momci dolje su vas spominjali.

– Fallon? Randolph? Ili Bill Lee Lomax?

– Jedan od njih vas je spomenuo. Zaboravio sam točno koji. Tko su Fallon i Randolph?

– On pokušava uhvatiti njezin pogled, ali ne uspije, a zatim shvati kuda gleda. On lagano ispruži svoje noge. – Gospodiце Victoria – ponovi jer nije odgovorila na pitanje.

Ona se trgne.

– Što, ah, da, pitate o Fallonu i Randolphu. Fallon je pravnik koji zastupa željezničku kompaniju, društvo koje je vrlo zainteresirano da željeznica prođe kroz teritorij. Kuda ide željeznica, ondje se i ljudi naseljavaju. Zato je ovdje i Charles Randolph, trgovac iz St. Louisa, a naselja na teritoriju znače i tržišta za njegovu robu. Oni uporno nastoje nagovoriti Lomaxa da povede ljude preko granice.

Dok je to govorila, Cimarron je promatrao kako jezikom vlaži usne, a pogled joj klizi od njegovih prsa do donjeg dijela tijela.

– Vi ćete ih zaustaviti, je li, Cimarrone? Mislim: mi ćemo, hoćemo li?

– Pokušat ćemo sve što možemo.

– Oni su vrlo opasni ljudi – Victoria ga značajno pogleda.

– Zar nije vaša žena zabrinuta kad polazite na tako opasan zadatak?

– Nije.

– Oh, sigurna sam da morabiti zabrinuta.

– Ja nemam žene.

– Kakva šteta! Zacijelo ste vrlo usamljeni.

– To je istina.

Cimarron ozbiljno odluči nastaviti njezinu igru, uvjeren da će oboje u toj igri pobijediti.

– Ali, kad bih imao ženu. Dobra žena može učiniti čudo od muškarca. – Pomoći mu da zaboravi nevolje i gubitke...

Lili, na primjer... razmišljao je dalje.

– Vi, naravno mislite ženu na zapadu. Ali mi s istoka, previše smo pitome i pokorne, da ne govorim sramežljive za muškarce poput vas, koji... – ona zašuti i polako obližne usne, opet značajno pogledavši Cimarrona.

– Ne izgledate mi stidljivo, Victoria – prokomentira on namjerno ispustivši »gospodiце«.

– Kako vam izgledam? – ona se blijedo nasmiješi.

– Bilo koji muškarac može ugasiti plamen što gori, ali samo neki ostavljaju taj plamen da tinja.

– Muškarac kao vi?

– Muškarac kao ja. – Odlučio je riskirati. Napokon, što može izgubiti?

– Zapazio sam još one večeri u Forth Smithu da ste imali više

od jednog razloga da dodete na zapad.

– Došla sam zbog CCR.

– CCR?

– Spomenula sam tu organizaciju. Borci za prava Cherokee Indijanaca. Ali, imate pravo. Bit ću iskrena. Došla sam ovamo, na zapad, da vidim kako je ovdje. Kakva je to zemlja i kakvi su ljudi.

– Muškarci?

Ona je oklijevala, a onda kimnula.

Bilo je to dovoljno. On ustane i položi ruke na njena ramena, obujmi je i pritisne vršcima prstiju donji dio njenih leđa.

– Molim vas – šapne ona, odmičući se od njega. – Nemojte!

Sad je vrijeme da je iskuša. Oslabi pritisak, držeći je još u zagrljaju, pa otkopča hlače. Poljubi je, a ruka mu počne kliziti... Nakon nekoliko minuta ležali su zagrljeni u krevetu. On nije gubio vrijeme.

– Nisam nikad dosad ovo doživjela – mrmljala je, grčila se i uzdisala. Na mahove je i zaplakala.

Malo zatim ga je upitala:

– Što misliš o meni?

– Bila si vatrena i poželjna. Upravo onakva žena kakvu volim.

– Imao si mnogo žena?

– Nisam brojio.

Victoria uzdahne i ispruži se, a Cimarron ustane i počne se oblačiti.

– Cimarrone, što ćemo učiniti s Lomaxom i njegovim društvom. Kako ćemo ih spriječiti da ne prijeđu granicu?

– Pa, ja imam jednu ili dvije ideje. Prije svega, potrebna mi je adresa Marcusa Dobyja u Ta-

hlequahu da mu pošaljem brzojav.

– Nije potrebno, on je u Kiowi. U hotelu.

Kad su se oboje obukli, Victoria ga povede do sobe Marcusa Dobyja i pokuca na vrata.

– Da? Tko je?

– Marcuse, Victoria ovdje. I Cimarron.

Marcus je već otvarao vrata.

– Dobro došli, zamjeniče šerifa – rukovao se srdačno s Cimarronom. – Izvolite, udite.

– Gospodine Doby – počne Cimarron.

– Marcus.

– Marcuse, želim da pošaljete brzojav u Washington. Izabrao sam vas jer poznajete ondje neke utjecajne ličnosti, a i zbog toga što ste vi jedan od članova skupštine Cherokeeja.

– Jest. Imam nekoliko prijatelja u Washingtonu. Kongresmene. Dvojicu senatora. Čak sam se susreo nekoliko puta i s predsjednikom Hayesom u vezi s teritorijem.

– To je dobro. Još je možda i bolje da pošaljete brzojav samom predsjedniku.

– Mislite da će nam on pomoći?

– Hoće ako učinite kako vam kažem. Neka to bude što hitnije. Poručite mu da je riječ o životu i smrti. Ako zatreba i lažite. Ali, učinite sve da ga uvjerite u ispravnost naše stvari, da nam pomogne.

– Poslat ću poruku odmah.

Cimarron je ustao i dodao:

– Ja sam jako gladan, što kažeš, Victoria, da nešto pojedemo?

Na to iziđu iz sobe, a Doby požuri s porukom. Dok su koračali ulicom prema restoranu,

jedinom u gradu, iz jedne zgrade, sasvim na rubu grada, izlazio je žurno Dean Carlisle.

— Što gledaš, Cimarrone?

— Onog mladića tamo. Imat ću posla ne samo s Lomaxom i njegovom družinom, nego i s njegovim ocem. Zatim objasni Victoriji o kome je riječ i što se dogodilo u logoru.

— Prema ovom što si ispričao, oni jedni drugima stoje za vratom, a mi smo u procijepu.

— Pa, bolje ni ja ne bih objasnio — reče Cimarron zamišljeno. — Podimo, nešto sam smislio. — Primi Victoriju za ruku, pa pobrza.

— Carlisle! — zazove ga kad se Dean približio. — Ova dama je moja prijateljica, gospodica Littleton. Victoria, ovo je gospodin Dean Carlisle.

— Drago mi je što smo se upoznali — reče Victoria.

— Čast mi je biti u vašoj blizini — dok se pozdravljao, Dean se zagledao u nju, sav zadivljen, ali i zarumenjen.

— Deane, dopusti da gospodicu i tebe pozovem za piće. Ja ću vam se pridružiti nakon sastanka s Lomaxom. — On uhvati Victorijin pogled.

— Gospodine Carlisle — Victoria će ljubazno — Nije potrebno da se zbunjujete. Meni je jasno iz kakve ste kuće izišli malo prije. Ja sam svjetska žena. — Ona objasni Cimarronu da je to javna kuća.

Kad su sjeli u salunu, Cimarron donese za Victoriju pivo te bocu viskija i dvije čaše za Deana i sebe. Natoči i odmah ispije.

— Nadam se da ćemo osujetiti one gadove u njihovoj namjeri. Ako upadnu na teritorij uništiti će svu travu i stoka neće

imati hrane. — Cimarron to ljutito naglasi.

— Mislite da ih možete spriječiti? — upita Dean.

— Ja to i kanim, samo mi treba pomoć, Deane, imam ideju, možda mi vi možete pomoći. Kladio bih se da se vi ne želite sukobiti s onim ljudima, s doseljenicima, je li? Ako vi i ja možemo spriječiti njihovo naseljavanje, vaš otac bi se ponosio vama.

— Ja ne želim da dođe do sukoba, ali moj otac će braniti svoje pravo na ispašu. Samo, moj otac smatra da ja nisam ni za što osim za brojavanje stoke.

Cimarron je očekivao takav odgovor i htio je to iskoristiti.

— Dakle, ja ne želim prolijevanje krvi, ali potrebno je izmisliti način kako da ih preduhitrimo, a da nitko ne bude ozlijeđen.

— Znate li možda kako? — upita Dean prazneći svoju čašu.

— Upravo mi sad pada na um. — Cimarron nastavi razlagati plan. Na čas zašuti kad je na vratima saluna ugledao gospođu Lomax kako gleda okolo.

— Ispričajte me na kratko. Vratit ću se. Vas dvoje popričajte i bolje se upoznajte. — On ustane i pođe prema Lomaxovoj ženi.

— Drago mi je što vas opet vidim. Tražite svog muža?

— Da, znate li možda gdje je?

— Znam, jer sam vidio njega i njegove poslovne partnere. Izidite da vam pokažem. — On je povede napolje i pokaže.

— Vidite li onu zgradu na kraju grada?

Lice gospode Lomax obljuje rumenilo. Lupne nogom i pojuri. Cimarron je stajao gledajući veselo za njom.

– Prenesite gospodinu Lomaxu moje pozdrave! – dovikne. Zatim se vrati u salun dobro raspoložen.

– Kako vidim, vas dvoje ste se dobro upoznali – primijeti.

– Jesmo – reče Dean gorljivo. – Gospodica Victoria i ja imamo slične sklonosti i interese. Nadam se da ćete nas posjetiti na našem ranču? – doda.

– I, ja to želim, Deane. Samo, najprije moramo obaviti posao o kojem smo govorili, ako ste još u igri.

– O tome smo baš razgovarali Victoria i ja – odvrati Dean ne skidajući pogled s Victorije.

Nakon kraćeg vremena njih troje iziđe iz saluna.

Te su večeri Cimarron i Dean stajali pokraj logora, slušali glazbu i gledali plesače. Na improviziranom podiju gorjele su baklje, a jedan je čovjek svirao na guslama. Zvuk glazbe miješao se s veselom cikom plesača i podvikivanjem voditelja plesnih parova. Stajao je na bačvi dajući ritam plesačima pljeskanjem ruku. Plesači su se sve više zagrijavali.

– Jesi li pripravan? Upita Cimarron.

– Jesam.

– Podi lijevo, a ja ću desno.

– Ako ne dospijemo do svih kola?

– Učinit ćemo koliko stignemo. Hajde, primi se posla. Koristeći se sjenom koju su pravila kola Cimarron se šuljao po svojoj desnoj strani i počeo odvrta-
ti boltove koji su držali kotače.

U početku je išlo teže, ali nakon nekoliko pokušaja sve je išlo prema planu. I tako od kola do kola.

Voditeljev glas razlijegao se kroz noć.

Cimarron je, držeći se i dalje sjene i izbjegavajući svjetlo koje je dopiralo do kola, odvrta-
vao zapornje na kotačima i zamijenio ih grančicom kadli začuje disanje iza sebe. Ukoči se naslonivši glavu na kola. Našao se pred licem djevojčice – nije imala više od šesnaest godina. Oči joj se raširile u čudu. Da je ne preplaši, skine šešir i reče:

– Oprostite što sam vas uznemirio. Tražim svoj sat. Negdje mi je ispao. A kako to da tako zgodna djevojka nije na plesu?

– Tata mi je naredio da ostanem u kolima jer sam prehladna. Nećete to reći mom tati?

– Da si izišla iz kola i da gledaš zabavu? Ne, neću ništa reći. Laku noć, gospodice.

Skrene iza kola, trudeći se da bude što oprezniji. Još je sredio devet kola i očekivao dolazak Deana, ali ga trgne škljocanje pištolja.

– Što vi radite ovdje, gospodine?

Cimarron brzo otkopča dugme na hlačama, okrene se i reče:

– Uхватili ste me baš na djelu, nisam ni dospio...

– Gubite se odavde, nije ovdje mjesto za to!

– Evo, idem – Cimarron zakopča hlače i povuče se.

Minutu poslije nastavio je posao na sljedećim kolima. Opsuje poluglasno kad mu je zavr-
tanj ostrim dijelom raskrvario prst.

– Jeste li to vi, Cimarrone?

– Victoria sigurno nije! – otrese se na njega Cimarron sišući krv s prsta.

– Ona je prekrasna, zar ne?

– prošapće Dean.

– Jesi li obavio posao?

– Sve osim jednih kola. Neki starac je sjedio kraj njih i nešto rezbario. Zamislite, dok je sve živo na plesu, on je rezbario.

– Hajde, idemo. Moram se još pobrinuti za noćenje.

– Ne morate. Podite sa mnom na ranč.

– Nisam baš siguran da će to vašem ocu biti drago.

– Pa, onda mu recite za kola, bila je to vaša ideja. Samo mu recite da sam vam ja pomagao.

– No, dobro, pođimo i ispričajmo vašem ocu što smo radili.

Ranč Carlisleovih stajao je osamljen na visoravni. Dok su privezivali konje, Cimarron je promatrao zgradu pred sobom. Zapazi da je čvrsto građena od drveta i kamena. Drvo se moralo dovlaciiti vjerojatno iz Kansa-
sa. A možda i kamen.

Glavni dio zgrade spajala su dva krila i pravila oblik četverokuta, kutnog slova C. Prozori sa staklom držali su teške drvene kapke. Prednja vrata bila su od hrastovine. Iza zgrade nalazila se vjetrenjača, pojilo za stoku i ostale zgrade.

Ulazeći za Deanom u kuću, Cimarron se našao u prostoriji za koju je pretpostavio da je soba u kojoj se odvija život ukućana. Grubo izrađeno pokućstvo s teškim kožnatim naslonjačima i golemi stol od borovine. Oko njega drveni stolci. Na stolu je gorjela svjetiljka sa zelenim sjenilom. Prozori su bili bez zastora. Na zidu glava jelena, a u staklenom ormaru poredane knjige.

Vrata na drugom kraju sobe se otvore i pojavi se Rodney Carlisle. Zastane kad ugleda Deana i Cimarrona, zavuče ru-

ke u džepove i obrati se Deanu:

– Ti si još i noćna ptica, kako vidim. Dokad ćeš, dječāče, zamjenjivati dan za noć?

– Pa...

– Misliš da ne znam o čemu je riječ? Znam ja i tko je ovaj. Koga vruga on radi ovdje?

– Ja sam ga pozvao ovamo – odgovori Dean. – Ovdje će prespavati...

– Dječāče, nemaš mozga ni toliko koliko tele. Sklanjaj ga odavde. Ne želim pod svojim krovom svog neprijatelja.

– Tata, on nije naš neprijatelj! – odgovori Dean skrušeno i pogleda Cimarrona. – Trebao si vidjeti što smo uradili večeras onim uljezima.

Carlisleove oči zatrepču i suziše se.

– Što ste to učinili? Je li bilo pucnjave?

– Gospodine Carlisle – progovori Cimarron. – Prebrzo donosite tako oštre ocjene.

– Vi šutite! Deane...

– Carlisle! – prodere se Cimarron. – Vi svom sinu možete reći neka zašuti, ili svojem konju, ali meni to nećete reći. Jeste li razumjeli?

– Vi meni naređujete što smijem u mojem vlastitom domu?

– Ne, ja to nisam rekao. Samo sam vas upozorio da ne pokušavate tako razgovarati sa mnom.

– I to mi je neka hrabrost – doda Carlisle podrugljivo.

– Tata, Cimarron i ja smo bili u logoru onih nevaljalaca i mi...

Cimarron ga prekine rukom.

– Skrati priču, Deane. On će vidjeti rezultat naše rabote sutra ujutro, ako mu je stalo do toga.

– Što ću to vidjeti? – pro-
gunda Carlisle i jednom se ru-
kom uhvatio za prsa. – O čemu
to vas dvojica pričate?

– Pokušavamo da ih zadrži-
mo što dalje od Stripa.

Carlisle sumnjičavo pogleda
Cimarrona.

– Vi ste stali na našu stranu?

– Ja sam na strani zakona,
vi, Carlisle, to dobro znate. Ako
imate što protiv toga da ja pre-
noćim ovdje recite, i ja ću otići.

– Nisam vas ja pozvao ova-
mo, pa vas neću ni tjerati – On
upre oštar pogled u Deana.

– Mogu li pogledati malo va-
še knjige, gospodine Carlisle?

Cimarron je prišao ormaru i
uzeo jednu knjigu.

– Vi znate čitati? – Carlisle
začudeno upita.

– Donijet ću malo viskija –
reče Dean olakšano i izide. Us-
koro je donio pladanj na kojem
su stajale tri kristalne čaše i bo-
ca viskija. Natoči ocu i Cimarro-
nu i sam uzme svoju čašu pa
nazdravi:

– Pijmo za uspjeh naše misi-
je!

Carlisle odrešito reče:

– Pijem u to ime – i ispije.
A zatim zlovoljno nastavi:

– A sad idem u krevet, osje-
ćam se loše cijelog dana. Ru-
kom ponovo protrlja prsa. –
Bilo bi bolje, dječāče, da spavaš
s pištoljem pod glavom – reče
Deanu.

– Dječāče – ponovi Dean
kad je stari izišao iz sobe. – On
će me zvati dječākom i kad bu-
dem imao pedeset godina. Sve
što ja učinim, ništa mu ne odgo-
vara. Ništa, baš ništa. Katkad
gleda kroz mene kao da me ne-
ma – potuži se. – Mrzim svog
starog.

– Ozbiljno to kažeš?

– Sam bog zna koliko poku-
šavam da mu ugodim, ali za
njega to nikad nije dovoljno do-
bro.

– Ma to je sve iz ljubavi.

– Ljubav! – uzvikne Dean.

– On me ne voli. Bit ću sretan
kad ga vidim mrtvog.

– Ne vjerujem ti – Cimar-
ron će tihim glasom.

– To traje otkako mi je umr-
la majka. Nije bilo liječnika, pa
ju je on njegovao. Mislím da mu
je bilo teško što smo ostali sami.
Dugo nije mario za mene. Pre-
pustio me kuharima, čuvarima
i sličnima. Nikad nije imao vre-
mena, nije se zanimao za mene.
Ponašao se kao da sam ja...

– ...Uzrok majčine smrti.

Dean pogleda Cimarrona
ravno u oči i prođe rukom kroz
kosu.

– Mislite li da je to? Moj bo-
že!

Cimarron slegne ramenima i
ne odgovori.

– Ali ja je nisam ubio, bila je
to groznica. – Govorio je to vi-
še sam sebi. – Kako je mogao
mene za to kriviti?

– Teško mu je dopustiti sebi
da te voli. Kad izgubiš koga vo-
liš, onako kako je tvoj stari vo-
lio i izgubio ženu, teško je ta-
kvom čovjeku zavoljeti još ne-
koga drugog. Nekog drugog –
ponovi Cimarron – drugu že-
nu ili svog sina. Ne želi riskirati
da ponovo i drugi put bude ne-
sretan.

– Čini mi se da imate pravo

– Dean digne glavu i pogleda
Cimarrona. – Ali možda i ne-
mate pravo.

– Možda i nemam, ali mislim
da je tako.

– Umoran sam – Dean će
iznenada. – Hajde, idemo spa-

vati. Spavaonice su u zapadnom krilu.

Drugog jutra, kad je Cimarron ušao u kuhinju, vidio je da je prazna. Skuhao si je kavu, ispekao dva jaja koja je našao u kuhinji. Kad je pojeo doručak, pošao je opet prema zapadnom krilu i pokucao na vrata Dea-nove sobe. Nije bilo odgovora. Pokucao je ponovo.

– Prestanite s tom vražjom bukom! – vikne Carlisle iz pokrajne sobe. Ostavite čovjeka da na miru spava!

– Oprostite. – Cimarron otvori vrata Carlisleove sobe. – Pokušavao sam probuditi vašeg sina.

– Nema ga ovdje.

– A gdje je?

– Odakle bih ja to znao? Carlisle proviri ispod pokrivača – Rekao mi je da ide u Kiowu. U vezi s nekom ženom.

– Victorijom Littleton?

– Jest. Zanimalo ga što se događa s Lomaxovom družinom. Rekao je da ćete se kasnije sastati u logoru.

– Zacijelo je nešto smislio, mislio je u sebi Cimarron.

– Hoćete li poći sa mnom da vidite kako se stvar odvija?

– Hoću ako isparite iz ove sobe i dadete mi mogućnost da se mirno obučem.

Cimarron se brzo okrene. Starac se naprezao da se podigne, pa je Cimarron priskočio da mu pomogne. Posjeo ga je na krevet.

– Vi ste bolesni, Carlisle.

– To nije ništa – starac odmahne rukom.

Cimarron položi ruku na njegovo čelo.

– Možda bi bilo bolje da ostanete danas u krevetu. Imate groznicu.

– Nisam ja dojenče. Nikakva me groznica neće spriječiti da vidim što je moj sin smislio.

– Carlisle, koliko je star vaš sin?

– Trideset dvije. Zašto?

– On nije dječak.

– On samo misli na piće i kurve. Nema osjećaj odgovornosti.

– Možda mu vi ne date mogućnost, ovdje, na ranču, da postane muškarac...

– Brbljate gluposti. Zašto bih ja bio takav?

– Ja vam samo savjetujem da promijenite mišljenje. Ja se ne miješam u tuđe poslove. Ali zašto ne dopuštate da vam se približi? Do vraga, zašto mu ne dopustite da vas voli? On vas voli, Carlisle, ali ako tako nastavite, sasvim ćete ga odbiti od sebe i navući mržnju.

– Ja ne mrzim dječaka.

– Vjerujem vam, samo to ne znači da ga i volite.

Cimarron ustane i iziđe iz sobe.

Nakon stanovitog vremena pozove Carlislea u kuhinju.

– Sjednite i jedite.

– Čemu sad to?

– Tamo odakle sam došao zovu to doručak.

– Nisam gladan.

Cimarron mu primakne stolac. Carlisle je oklijevao, a zatim sjeo.

– Imate vraške drskosti da se ponašate ovdje kao da je to vaša kuća, umjesto da gledate svoja posla i pustite čovjeka da radi svoj posao. – Gundao je, ali i počeo jesti. Izišli su zatim i odjahali. Dok su jahali, Carlislea spopadne jak kašalj.

– Izgledate bolesniji nego što sam mislio.

– Ta prokleta jaja, ispekli ste

ih kao da je koža u njima. Vjerojatno su mi zastala u grlu. — Cimarron se nasmiješi. Jahali su šutke sve dok se nisu približili logoru.

— Tamo prijeko — Cimarron pokaže desno — možemo se smjestiti na maloj uzvisini. S tog mjesta ćemo dobro vidjeti sve što se ondje događa.

Carlisle je slijedio Cimarrona do male uzvisine odakle su mogli promatrati logor.

Kola su bila upregnuta, a ognjišta ugašena. Majke su bile u potrazi za djecom i smještale ih u kola. Muškarci su pripremali zaprege. Čulo se pucketanje remena.

— Čini se da se spremaju za pokret — primijeti Carlisle. — Dovedi ste me ovamo da gledam kako kreću u Strip?

— Jesam.

— Proklet bio, Cimarrone, ja...

— Strpite se, Carlisle, nemojte proklinjati dok ne vidite što će biti.

— A što će to biti?

Cimarron se nije obazirao na pitanje. Podigao se na stremen i mahao šešišom iznad svoje glave dajući znak Deanu i dvojici jahača koji su bili s njim. Približavali su se logoru s istočne strane.

Dean je zapazio znak i požurio prema njima.

— Dobro jutro, tata — pozdravi Dean — ovo je moja prijateljica gospođica Littleton i njezin prijatelj gospodin Doby.

Carlisle nešto promrmlja.

— Marcuse, jeste li poslali brojčav? — upita Cimarron.

— Jesam.

— A odgovor?

— Još ga nema.

— No, dobro. Ukoliko pred-

sjednik ne pošalje vojsku da zadrži ovaj narod, onda ćemo mi preuzeti stvar u svoje ruke.

Cimarron je promatrao kako se Lomax penje na kola i razgovara s ljudima iz logora. Razgovor nije čuo, ali se čuo žamor oduševljenja iz redova doseljenika kad je on završio.

Prva kola u nizu krenuše. Carlisle je nešto mrmljao i glasno zakašljao držeći se za sedlo.

Vrijeme je prolazilo. Kola su se valjala s jedne na drugu stranu, ostala su ih slijedila.

— Evo, prva kola su krenula — povikne veselo Dean — pogledaj tata!

Cimarron je gledao kako se stražnji desni kotač otkotrljao po travi. Kola su se nagnula na bok, a osovina kotača se vukla po zemlji. Uzalud je vozač potezao uzde i tjerao konje. I drugi kotač iz sljedećih kola ispao je iz osovine i kola su stala. Ljudi su silazili s kola, a oprema i zalihe hrane poispadali su i rasuli se svuda naokolo. Muškarci su psovali, žene plakale. Nastala je pometnja, pravi metež. Neki su trčali bez cilja, sudarali su se i pokušavali osoviti kola i kotače. Jedna djevojčica zastala je na čas i zaplakala držeći slomljenu lutku u ruci.

Lomax je jahao među gomilom, izdavao naredjenja, ali nitko ga nije slušao. Fallon i Randolph su mu se približili i sva trojica su se nešto živahno dogovarala.

— To ste uradili ti i dječak?

— Carlisle upita Cimarrona pokazujući rukom kola.

— Dean i ja.

Carlisle je osjetio naglasak na Deanovom imenu.

— Dobro si to uradio, sine. — Dean se nasmiješi ocu i pogle-

da Cimarrona, koji se pravio da ništa ne čuje.

— Oh, Marcuse, uspjelo je! Zadržali smo ih! — poviče Victoria.

— Nismo mi nego Cimarron i Dean, oni su to uradili — ispravi je Marcus. Victoria je očigledno bila zbunjena.

— Pa, mislila sam to.

— Igra još nije završena — podsjeti je Cimarron — zapravo ona tek sad počinje. Nismo dobili. Još ne.

— Ali, mi ćemo uspjeti — reče Victoria uvjerljivo.

— Možda, možda i nećemo — Odvрати Cimarron.

Jedna djevojka dotrči do Lomaxa i stane mu nešto govoriti, zatim se okrene i pokaže Cimarrona. Lomax ga pogleda i podbode konja. Slijedili su ga Randolph i Fallon.

— To ste vi uradili! — dovikne Lomax Cimarronu.

— Nemojte nijekati! — doda Fallon. — Ova djevojka je ispričala da vas je vidjela u našem logoru prošle večeri dok je trajala zabava.

— Ja ne poričem ništa, Fallon — odgovori Cimarron — ali, isto tako i ništa ne priznajem.

Randolph pozove djevojku.

— Gospodice, je li to čovjek kojeg ste vidjeli?

— To je on. Ja sam s njim i razgovarala. Rekao je da je izgubio sat i da ga traži ispod kola.

— Ali, vi niste tražili nikakav sat, je li zamjeniče? — progovori Randolph napetim glasom. — To ste vi petljali oko kotača, je li?

— Možda se to djevojci samo pričinilo.

— Vidjela sam vas, to vi dobro znate — dobaci djevojka.

— I ja sam ga vidio! — dovikne neki muškarac i primakne se već popriličnoj gomili koja ih je okružila. — Rekao je da mora pi... da mora isprazniti mjehur.

— Muškarac zapazi Victoriju i pocrveni. — Ali, on nije pi... ovaj, nije praznio mjehur. Znamo što je radio tamo. Odvrnuo je zavrtnje i kotači su otpali.

Jedan čelavi starac bijele brade istupi iz gomile i pokaže prstom Deana.

— Spazio sam toga bledunjavog ljepotana prošle noći. Sjedio sam i rezbario, a on se šunjao oko kola...

Cimarron krajičkom oka zapazi Tessu O'Malley kako se laktovima probija kroz gomilu. Iza nje je bio Brendan.

— Jesu li nam to ovi ljudi učinili?! — poviče sva izvan sebe od bijesa gledajuća Cimarrona i Deana.

— Prišuljali su se u naš logor i upropastili kola. To su ova dvojica — Lomax pokaže na njih.

— U pakao s vama obojicom! — dovikne Tessa, a suze su joj curile. — Moje suđe, zdjele, ostavila mi ih je moja majka, sve je razbijeno!

Jedan muškarac se probije do nje i položi joj ruku na rame, a ona, grcajući od plača, zarije glavu u njegova prsa. Okrene se ponovo prema Cimarronu.

— To je sve što sam imala. Nije u redu to što ste učinili, ljudi su oštećeni, a mogao je netko i poginuti.

Gledajući u skupinu, Cimarron reče:

— Ljudi, vi nemate pravo prijeći granicu, u tome je stvar. Ja vam savjetujem da popravite kotače i vratite se u Kansas, gdje vam je mjesto.

— E, nećemo! — javi se Tessa mašući šakama prema Cimarronu.

— O, da, hoćete! — dovikne joj Victoria oštro. Tessa je na čas oklijevala, a onda pojurila prema Victoriji, zgrabila je i izbacila sa sedla. Obje žene našle su se na zemlji. Kotrljale su se, a prašina je letjela oko njih. Tessa je uhvatila rukama Victoriju za kosu, a Victoria joj je opalila pljusk. Tessa zaplače od bijesa i šakama počne energično bubetati Victoriju.

Cimarron sjaše i razdvoji obje žene, izbjegavajući udarce koji su pljuštali po njegovu licu. Uhvati obje žene za kose i podigne ih.

— Moram priznati da narušavate sliku koju sam oduvijek imao o ženama — protrese ih on i razdvoji. Nakon toga okrene se Lomaxu. — Odstranite svoje ljude i recite im neka se raziđu prije nego što dođe do pucnjave.

— Neka dođe! — začuje se muški glas iz sredine gomile. Istog trena Cimarron izvadi revolver, a to je bio znak za Deana i Carlislea. Lomax se povuče i gurne Fallona, koji ljutito opsuje.

Cimarron nacilja u čovjeka koji ga je izazvao i zapuca namjerno u zrak, iznad njegove glave. Čovjek ispusti revolver i digne ruke.

— Želi li još netko pucati?

— Ovo su miroljubivi ljudi! — dovikne Randolph. — Pustite ih da takvi i ostanu!

— Ja želim upravo to isto — odvrati Cimarron promatrajući skupinu.

Žene su prve počele odlaziti prema kolima, a za njima i muškarci gundajući.

Brendan je ostao na mjestu i nije se micao kad ga je majka pozvala. Fallon mu priđe, obju mi ga oko ramena i reče:

— Dodi, sine, želim razgovarati s tobom i s još nekima u logoru.

Brendan, polaskan, pusti da ga Fallon odvede.

— Dobio si prvu rundu, zamjeniče — zareži Lomax — ali borba tek počinje.

— Rekao bih da imaš pravo — prizna Cimarron i spremi revolver u korice. — Vidjet ćemo se još, Lomaxe i Randolphe. Oba muškarca požure za Fallonom i Brendanom, živo raspravljajući.

Cimarron je promatrao kako Fallon okuplja nekoliko muškaraca.

— Oni nešto spremaju, možeš se kladiti, Cimarrone — upozori Dean. Cimarron kimne, brzo se okrene i tada dobije pljusk od Victorije.

— Hej! vikne i pokuša je zgrabiti. Ona mu se izmakne.

— Što vi mislite, tko sam ja? Ponašate se prema meni kao prema običnoj drolji!

Cimarron posegne za njom i ovaj put je uhvati. Primakne je k sebi bliže i prozbori tihim glasom, tako da ga je samo ona mogla čuti:

— Pa, imao sam dojam da vam se sviđa kako ja postupam s vama?

— Ono je nešto drugo — promrmlja ona isto tako tiho. — Napravili ste od mene predstavu pred ovim ljudima.

— Ja nisam želio da tako ispadne, nešto sam morao učiniti.

Uto Carlislea uhvati težak kašalj. Jednom se rukom primio za prsa, a na licu mu je izbio znoj.

— Povedi ga kući, Deane — naredi mu Cimarron. Neka legne i dobro ga pokrij. On ima groznicu i temperaturu, pa mu daj nešto toplo da popije.

— Pustite me da vam pomognem. — ponudi se Victoria. — Učinit ću što mogu.

— Tata i ja ćemo vam biti zahvalni, Victoria — reče Dean očito obradovan njenom ponudom.

Victoria dobaci zagonetan pogled Cimarronu i reče:

— Nas dvoje ćemo se pobrinuti za njega, Deane. — Cimarron je shvatio poruku u njezinim očima. Bila je jednostavna i izravna: I o tebi ću se brinuti, Deane.

Cimarron slegne ramenima gledajući kako odlaze.

— Mislite li, Cimarrone, da će predsjednik Hayes poslati trupe ovamo, na granicu? — upita Doby zabrinut smrknuta lica.

— Bit će dobro ako ih je poslao. Dean i ja ne možemo stalno uznemiravati ove ljude. Ako tako nastavimo, doći će, prije ili poslije do prolijevanja krvi.

— Ali, ako dođe vojska, do toga neće doći?

— Računam s tim — reče Cimarron — da će se Lomax povući ako vojska stigne. Ako stigne. Ovi ljudi poštuju zakon. To je pristojan svijet. Ako se pojave vojnici, nadam se da će shvatiti i vratiti se odakle su i došli.

— Osjećam se tako bespomoćnim — potuži se Doby — Ne vidim nikakve mogućnosti da nešto učinim u toj opasnoj situaciji.

— Naravno da možete, Marcuse. Možete odjahati natrag u Kiowu i poslati predsjedniku još jedan brzojav. Ispričajte što se dogodilo danas ujutro i pri-

kažite situaciju još crnjom. Pošaljite brzojav i sucu Parkeru u Forth Smith, s porukom da se i on javi predsjedniku. Naglasite da mu je to dužnost, a ako neće, neka se pomiri s tim da će izgubiti zamjenika.

— Naravno, učinit ću to — odvrati Doby.

— Još biste nešto mogli učiniti, ako vam nije teško — Cimarron mu objasni, pa na kraju reče: — Tražim mnogo od vas, znam, ali možda će pomoći u toj stvari.

Doby je neko vrijeme šutio, a onda zamišljeno rekao:

— Nisam siguran mogu li to urediti, ali ću pokušati, jer će biti korisno.

— Razmišljam o tome da još jednom razgovaram s Lomaxom, možda će ovaj put biti malo razumniji.

— Čini mi se da je on prilično opasan i nagao. Bolje bi bilo da se pripazite dok ste s njim — upozori ga Doby.

— Hvala vam Marcuse, bit ću oprezan — nasmije se Cimarron

* * *

Cimarron sjaše ispred vojničkog šatora i vikne:

— Lomax!

Šatorsko platno se pomakne i pojavi se Lomaxova žena.

— Opet vi!

— Je li vaš muž ovdje, gospođo Lomax?

— Ne, nije, baš ste loše sreće. Mogu li vam ja pomoći?

— Mislite li da bi mogao biti u gradu, gdje smo se jučer susreli?

— Mogao bi biti tamo — prizna ona. — Mogu li vam postaviti jedno osobno pitanje, Cimarrone?

On pričekava.

– Vidim ovaj ožiljak na vašem licu. Što vam se to dogodilo?

– Dok sam bio dječak, moj je otac pobjesnio kad sam pustio da mi pobjegne tele, zavitlao je željeznom kukom i okrznuo mi lice. Niste prva žena koju to zanima. Čini se da to na njih ostavlja snažan dojam. Ali, čim saznaju da taj ožiljak ne potječe od noža ili metka, zanimanje splašnjava.

– Ja bih prije rekla da vam to daje poseban izraz, jer meni se ne čini da ste manje zanimljivi ako ste rekli istinu.

On se nasmiješi, a ona uzvraća smiješkom.

– Hoćete li ući pod šator i pričekati? Zovite me Orajean.

– Orajean – ponovi on. – Prvi put srećem ženu s takvim imenom.

– A meni je zanimljivo ime Cimarron. Kao i vaš ožiljak. Htjela bih nešto više saznati o vama. – Sjedne na stolac. – Sjednite, Cimarrone.

On sjedne na rub poljskog kreveta.

– Gospodo Lomax...

– Orajean...

– Orajean, kako to da je Bill zainteresiran za ovu akciju s došeljenicima?

Umjesto odgovora Orajean ga upita:

– A zašto vas to zanima?

– Ja sam zamjenik šerifa. Moj je zadatak da spriječim Billa Leeja u kršenju zakona zbog prijelaza na indijansku zemlju. Ta zemlja, naime, pripada Cherokee Indijancima.

– Hoćete li ga uhapsiti?

– Da, ukoliko mi se opire i ako kani izvršiti što je isplani-
rao.

Do vraga, kako sam dopustio

da odgovaram na pitanja umjesto da ih postavljam, zapita on sam sebe.

– Ići će u zatvor, ili će platiti novčanu kaznu. A možda i oboje.

– To će mu dobro doći. Želim da pati, kao što sam i ja patila s njim – izgovori ona osvetničkim glasom i zagleda se u pod, a onda uzdahne. – Rekli ste mi da je Bill Lee bio u bordelu u Kiowi. Prema tome, znate da mi je nevjeran. Ali ne znate – glas joj se povisi, a lice zajapuri – da je obolio od takvog raskalašenog života. Više nemam ništa s njim. On je u krevetu često bio grub sa mnom. Čini mi se da samo tako može postići zadovoljstvo... Pretpostavljam da i vi mislite da moram i dalje trpjeti i pustiti da se tako ponaša sa mnom?

– Ako već moram nešto reći, mislim da svaka žena ima pravo ponašati se onako kako bi joj bilo bolje. Ona to mora sama odlučiti ne obazirajući se na mišljenje drugih.

– Vi to razumijete, vidim. Imam dojam da sam ga ja gurnula u naručje tih žena.

– Nisu sve te žene tako strašne. Poznavao sam neke koje su bile ispravne.

Kao da to nije čula, ona nastavi:

– Najteže mi je u odnosu s Billom što suzdržavam čežnju.

Vrijeme leti, Cimarron reče sam sebi, pa ustane.

– Odlazite? Mislila sam da želite razgovarati s Billom?

– I hoću, ali drugi put. – On zakorači prema otvoru šatora, ali Orajean iznenada stane pred njega.

– Ja sam u groznoj situaciji, razumijete?

– Mislim da razumijem. Zdrava žena kao vi mora to potražiti drugdje. Ali ne mene, – pomisli. – Ne želim se naći u procjepu između žene gladne seksa i muža...

– Zar nisam dovoljno privlačna? – prkosno i izazovno će ona.

– Nije riječ o tome.

– Nego o čemu? – Cimarron osjeti prizvuk ljutnje u njenom glasu. – Zar me se plašite? Ili Billa, ako nas nađe zajedno?

– Ne plašim se ja, dušo, ali...

Njene ga ruke obgrle i ona ga iznenada poljubi.

– Oh, Cimarrone, toliko sam čeznula za tim. Otkako smo se sreli, često sam noću razmišljala o vama, o vašem licu, tijelu – vašem...

Cimarron je nježno odmakne od sebe.

– Zaista mi je žao, Orajean, ali mislim da tuda žena nije za mene.

Ona se ustuknu i opali mu pljusku.

– Orajean! – vikne Lomax i uđe u šator.

– Što si? Da li je on...?

Orajean stane ledima okrenuta mužu, brzo otkrije grudi i krikne:

– Bille, pogledaj što mi je učinio! – I okrene se tako razdrljena prema mužu.

– Proklet bio, Cimarrope! – zareži Lemax – Prvo si pokvario naša kola, a sad hoćeš i moju ženu!

– Čekaj malo, Lomax – Cimarron će brzo – Ja nisam! – Jesi! Misliš li da sam slijep? Platit ćeš mi, boga ti tvoga!

Orajean počne glasno jecati, ali Cimarron je u njenim očima vidio samo bljesak pobjede. Za-

mahnuo je šakom i udario Lomaxa.

– Nestani, Lomax, a kad se ohladiš, dođi da ti kažem kako je bilo.

– Bille Lee – krikne Orajean – ne puštaj ga da ode! Pogledaj što mi je uradio!

Lomax, kojemu je to bio znak poput bačenog lasa, nasrne na Cimarrona, ali ga on zadrži jednom rukom, a drugom stegne Lomaxa za grlo. Lomax podigne stolac. Ali on preleti iznad Cimarronove glave i probije šatorsko krilo. Lomax opet nasrne na Cimarrona stisnutih šaka, plešući oko njega, dok su mu se oči divlje blistale. Kad je poletio prema Cimarronu, on se sagnuo i odmah se podigao pa snažno udario u Lomaxov vrat i odmah zatim zadao mu novi udarac, koji Lomaxa sruši. Cimarron ga uhvati za ovratnik i krene s njim prema izlazu. Ali prije nego što ga je uspio izbaciti, Lomax se istrgne i udari Cimarrona u rame. Sad već dobro razljućen, Cimarron ga tresne šakom u lice. – Moj nos! – klikne Lomax kad mu je nos prokrvario – Slomio si mi nos! Cimarron odgurne platno i izbaci Lomaxa napolje. Okrene se i vrati se u šator.

– Napolje! – zavrišti Orajean.

– Jeste li sad zadovoljni? Iskoristili ste me da bih ozlijedio vašeg muža. Vaš jeftini trik izazvao nas je oboje, a vama nije bilo važno tko će se izvući. Postupate li tako sa svakim muškarcem koji vas odbije!

– Van! Napolje! – poviče ona. – Ili...!

Cimarron je šutio i čekao da dovrši prijetnju, ali nije čuo ništa, pa nastavi:

– Nije me briga što vi hoćete, ali pitao bih vas ono što sam htio čuti od vašeg muža. Uvjeran sam da ćete odgovoriti, jer ako nećete, doživjet ćete isto što i vaš muž.

– Nećete se usuditi ni da me pipnete!

– O, i te kako ću se usuditi! Niste mi htjeli reći ono što sam htio doznati. To ćete mi sad reći. Dakle, kakvu ulogu igraju Fallon i Randolph u toj igri s doseljenicima vašeg muža?

– Ne tiče vas se!

Cimarron zgrabi Orajeana i prevali je preko koljena, zadigne joj suknju i ne mareći za njene krikove i opiranje opali je po stražnjici.

– Prestat ću ako mi odgovorite. – Prestao je, ali je nije ispuštao. Ona je šutjela i on opet udari.

– Oni ga plaćaju! – zacvili ona. – Pustite me!

– Koliko plaćaju vašeg muža?

– Pedeset dolara po svakoj budali koju nagovori da ode na granicu.

– On to čini radi novca?

– A zašto bi inače? Ne daje ni pišljiva boba za te glupane. Pustite me!

– Što sad namjerava?

– Ne znam.

On opet udari dvaput.

– On je... Oni vas kane zgrabiti. Čula sam kako se dogovaraju, Računaju da će lako izvesti svoj plan kad obračunaju s vama. Vi im smetate.

– Znači da ste dosta toga znali o meni, a ispitivali ste me o ožiljku i slično.

– Zar je nenormalno da uživate s jednom ženom? – ona plaćući promrmlja.

– Dušo, nikad nećeš saznati

kako ja uživam s jednom ženom jer si mi stavila nož pod grlo. – On je uhvati za kosu i ustane. – Reci svom mužu kad se vrati da će se grdno provesti ako išta pokuša protiv mene i mojih prijatelja. – Zatim ode.

Očekivao je da će Lomaxa zateći na zemlji, ali je on nestao. Cimarron je slegnuo ramenima i krenuo prema svom konju.

Prije nego što je osedlao konja, osjeti dvije ruke na ramenima. Odgurne ih i brzo se okrene, ali ga dočeka žestok udarac, pa odmah drugi udarac u rame. Začas su bili na njemu, tako da se nije mogao ni pokrenuti. Nije bio siguran koliko ih ima, ali znao je da ih ima dosta. Koljena mu počnu klecati i on padne pod udarcima što su pljuštali po njemu. S naporom je uspio između čizama zapaziti Orajeana. Stajala je pred šatorom i vikala:

– Ubijte ga!

Zatim je izgubio svijest.

Povici. Smrad. Smrad od konja i znoja neopranih ljudi. Čuo ih je kako viču i zatim osjetio bol. Dok je bio u nesvijesti, netko ga je prebacio preko konjskih leđa kao vreću, a sedlo mu je razdiralo trup.

Moj revolver! Nestao je. I opasak i šešir. I konj. Tiho je psovao dok su mu noge klimatale u ritmu kaskanja konja. Polako podigne glavu, ali je i naglo spusti jer je osjetio hladnoću cijevi na vratu i glas iznad njega.

– Ne miči se ili si mrtav.

– Kako daleko idemo s njim, Lomaxe? – pitao je netko. Jedna čizma se pridigne i on začuje.

– On je pri svijesti, Lomaxe! Cimarron odmakne glavu od

čizme kako bi mogao vidjeti jahača koji je to rekao.

Brendan O'Malley.

Brendan je mirno gledao u njega. Cimarron počne polako izmicati čizmi, gurne zatim čizmu i uspije jahača izbaciti sa sedla, ali dobije udarac čizmom u lice. Razmišljao je kuda ga vode i zašto. Možda me namjeravaju ubiti, razmišljao je dalje.

Pokušao je svladati bol u trbuhu. Hoće li oni pucati ako se pokrene? Radeći brzo, sa što manje pokreta, oslobodio je stremen ispod sebe i zajedno s jahačem svali se na zemlju.

Čim se čovjek našao iznad njega, Cimarron zgrabi čvrsto cilindar revolvera koji je čovjek pri padu izvukao. Zatim istrgne revolver iz njegovih ruku, pa kad su dvojica jahača nasrnula na njega, on uperi pištolj, a nogom udari konja u trbuh drugog jahača, koji se našao na zemlji. Čuo je bijesne povike.

— Uhvati ga! — vikne Lomax izdaleka.

— Uхватit ću ga! — Cimarron je prepoznao Brendanov glas.

— Ubit ću svakog kujinog sina koji mi se približi — zaprijeti Cimarron i opali u jednog jahača koji ispusti revolver. Bio je pogođen u rame. Prije nego što je mogao ponovo zapucati, Cimarrona opkole jahači.

— A sad, ljudi, udaljite se — naredi im. — Ja ne pucam u leđa!

Nisu se ni makli. Nešto nije u redu, pomisli. Što to? Osjeti da ne gledaju njega već iznad njegove glave. Gledaju u nekog iza mene!

On se pomakne, ali prekrasno. Veliki kamen koji je Brendan imao u ruci padne na njegovu glavu. Od stahovitog

udarca plamen mu sjevne pred očima, on padne na koljena i rukama prekrije glavu da ne bi dobio još koji udarac. Pištolj je pao izvan njegova dosega.

— Ustani! — Cimaron oprezno digne glavu i ugleda Lomaxa kako ga odozgo promatra. Dršćući se podigne dok mu je krv curila iz glave iza uha.

— Vrijeme je da se pobrine-mo za njega — čuo je jednog od njih. — Ako to ne učinimo, pokušat će s novim trikom.

— To i hoćemo — reče Lomax. — Povedite ga prema drvetu.

Netko ga gurne i on klecajući krene prema drvetu koje je Lomax pokazao. Pomisli na vješala u Forth Smithu. Do vraga, govorio je sebi, izbjegao sam vješala u Forth Smithu, a sad me čekaju ovdje.

— Podigni ga kako smo se dogovorili — naredi Lomax. Čovjek obavije uže oko Cimaronovog vrata, a drugi kraj priveže za drvo. Pogleda Lomaxa koji kimne.

Cimarron se nađe u zraku. Prstima nagonski pođe prema vratu. Čim su ga podigli sa tla, koljena su mu se skvrčila.

Jedan od njegovih krvnika uhvati slobodni kraj užeta i povikne:

— Diži! — Visio je. Uže mu je stezalo vrat i zaustavljalo mu dah. Okretao se bespomoćno, a prsti su uzalud pokušavali oslabiti pritisak petlje oko vrata. Počeo se pridizati, ali njih nekoliko pritisne ga dolje.

— Zaveži tom kopiletu ruke! — naredni Lomax.

Za čas su mu ruke bile privezane iza leđa. I opet je stajao na nogama naprežući se da dođe do daha. Gledao je kako se Lo-

max smijulji. Osjeti kako mu uže zateže vrat, stajao je na vršcima čizama, a glava mu je bila zabačena nazad.

— Još malo više! — reče Lomax cerekajući se.

Cimarron je ponovo podignut u zrak. Sunce je pržilo iznad glave. Iznenada mu se čizme nadu opet na tlu. Čuo je nekoga kako stenje. Napinjao se da bolje vidi i ugleda Brendana kako se nagnuo i povraća.

— Zamjeniće, možda si sad naučio lekciju. Gubi se odavde i pusti nas da radimo svoj posao. Drugi put nećemo biti tako strpljivi i blagi s tobom. Sljedeći put ćemo te zaista objesiti.

Cimarronovo grlo je gorilo, pogled mu je bio zamućen. Otvori usta tražeći dah. U prsima mu je udaralo, pred očima mu se zacrnilo. Kad se osvijestio, konopca na vratu više nije bilo. Trebalo mu je dosta vremena dok je shvatio da su mu ruke i dalje privezane visoko iznad glave. Visio je i vršcima čizama dodirivao tlo. Osjećao je strahovitu bol. Koža na vratu ga je žarila, ali mogao je ipak disati. Oči su mu počele suziti. Promatrao je udaljenost između grane za koju je privezan i tla. Počeo se okretati, ne mareći za bol u ramenima i u rukama. Podignuo je noge, skvrčio ih je pokušavajući dosegnuti granu. Treći put uspije. Udahne duboko zrak u pluća, prstima uhvati konopac i obuhvativši granu polako podigne tijelo pa legne na granu. Neko vrijeme ostane nepomoćan, sav uznojen, dršćući. Zatim se cijelim tijelom pridigne tako da je mogao sjesti i nasloniti leđa na drvo. Izvuče nož iz čizme i zareže konopac oko članaka ruku. Ukočio se.

Čuo je topot konja. Posegne za revolverom, ali nađe prazne korice. No, imao je nož...

Brendan O'Malley zategne uzde.

— Kako ste dospjeli gore? — upita začuđeno.

Cimarron pokuša odgovoriti, ali se začuje samo neko nerazumljivo krkljanje.

— Nisu vam to smjeli učiniti — reče Brendan.

Cimarron samo sklopi oči i nasloni glavu na drvo. — Nisu vam dali priliku da se borite, to nije kao u New Yorku. Čovjek sa čovjekom. Nisu bili pošteni.

— Što hoćeš? — jedva izusti Cimarron.

— Vratio sam se da vas pustim na zemlju.

Cimarron otvori oči i pogleda dolje prema Brendanu.

— Zašto?

— Pa, potrebna vam je pomoć... — Brendan pride i pomogne mu da side.

— Gdje smo to? — upita Cimarron čim je stao na noge i naslonio se na drvo.

— Južno od Kiowe. Oko devet, deset kilometara.

— Hoćeš li mi pomoći do ranča Carlisleovih?

— Naravno, jahat ćemo zajedno. Samo mi pokažite put.

Dok su jahali na Brendanovu konju, neko su vrijeme šutjeli, a tada će Cimarron:

— Hvala ti što si se vratio da mi pomogneš. Brendan je šutio.

— Ako Lomaxovi ljudi saznaju da si mi pomogao, okrenut će se protiv tebe i tvoje majke.

— Ja sam htio da vas uvjere da promijenite mišljenje, ali nisam znao što će vam uraditi sve dok nisam vidio. Nisam to mogao podnijeti... Moja majka je željela da se skrasimo negdje,

da imamo nešto svoje. To je htjela zapravo radi mene. Moj otac...

Cimarron ga prekine i s naporom progovori:

— Pričala mi je o tvom ocu. Shvaćam da želiš postati isti kao i otac. Mnogi dječaci to žele.

— Ja sam...

— Ti imaš samo 16 godina. Valja čekati. Naći ćeš ti svoj put.

— Kako ste vi pronašli svoj put?

— Zapravo, on je više-manje, pronašao mene — odvrati Cimarron.

Dok su šuteći jahali, Cimarronovom glavom prelete sjećanja. Banka u Teksasu. Klečao je ispred sefa i pobirao opljačkan novac.

Vidio je šerifa kako ulazi i — pucao. Vidio je sebe kako istrčava iz banke. Šerif je ležao mrtav na podu, prošao je pokraj njegovog tijela. Okrenuo se i zagledao u njegovo lice. Lice koje nije prepoznao u žurbi. Bilo je to lice njegova oca. Obuzela ga je jeza. Spopada ga sve do danas.

Sjećao se suđenja i vješala koja su mu bila tako blizu. Zator u Fort u Smithu. Čak i sad nije mogao shvatiti što je sve proživljavao. Sudac Parker ponudio mu je da radi za sud kako bi zaboravio težak zločin koji je počinio i umirio mu savjest.

Često se budio noću, sav uznojen od teških snova u kojima mu se javljao otac, tražeći od njega da mu objasni taj neoprostivi čin.

— Je li to taj? — upita Brendan i trgne ga iz sumornih sjećanja. Iz dimnjaka Carlisleova ranča se dimilo, ali nisko iznad krova. Cimarron pogleda u ne-

bo, na kojem su se skupljali oblaci.

— Miriše na snijeg — reče Cimarron — pogledaj oblake. Narod ih naziva »snježnim cvjetovima«.

Obojica sjašu i odvedu Brendanova konja do mjesta gdje su stajala privezana još dva konja, a onda se upute prema kući.

Pokucao je i na vratima se pojavi Dean, umorna i iscrpljena lica.

— Cimarrone! Nisam vas očekivao. Uđite. Cimarron predstavi Brendana.

— Brendanova majka je jedna od Lomaxovih »regruta« — reče i odmah se strovali u naslonjač.

— Što se to zbilo! — upita Dean — izgledate bolesno. Cimarron mu ispriča. Dean zazviždi:

— Znači Lomax je započeo grubu igru, je li?

— Ja mogu još grublje. Čeka ga poraz ako mu se planovi ne ostvare. Skuplja 50 dolara po glavi za svakog doseljenika kojeg dovede na teritorij.

— Zar ga plaćaju da nas dovede ovamo? — Brendan upita, a iznenađenje mu se čitalo s lica i u glasu. Cimarron kimne.

— Ti si mislio da on to radi zbog svog dobrog srca.

— A tko ga plaća? — upita Dean.

— Fallon i Randolph. — Zatim upita Deana: — Kako je otac?

— Nije dobro... — prije nego što je dovršio uđe u sobu Victoria žureći.

— Deane, zabrinuta sam za tvog oca, vrlo mu je loše i ne znam što da radim!

Cimarron pozdravi Victoriju, a ona mu samo kimne gledaju-

ći Deana, položivši desnu ruku na Deanovo rame. Dean rezignirano mahne glavom.

– Nigdje blizu nema liječnika...

Na to se javi Cimarron:

– Pogledat ću šta je s njim?

– ustane, a ostali su ga slijedili.

Carlisle je ležao na leđima sklopljenih očiju, a kroz otvorena usta izlazio je neki zvuk poput pištanja. Boja njegova lica podsjetila je Cimarrona na snijeg.

– Upala pluća – reče odmah – Čini mi se da je ozbiljno.

– Siguran si? – upita Victoria držeći ruku na Deanovoj.

– Ne, nisam baš siguran, ali takve sam slučajeve vidio i prije. Otvorite prozor.

– Otvoriti? – promuca Victoria čudeći se. – Pa hladni zrak još može naškoditi, je li Deane?

Cimarron pođe sam prozoru i širom ga otvori.

– Victoria, donesi što više gunjeva i pokrij ga, a ti Deane, pomogni mi da primaknem krevet bliže prozoru. Možda će lakše disati.

Victoria se vrati s gomilom pokrivača i prekrije bolesnika. Drhtala je dok je hladni zrak strujio u sobu.

– Pokušaj uliti u njega nešto toplo, juhu, ako možeš – naredi joj Cimarron i okrene se Brendanu: – Želio bih da nešto učiniš za mene, ako hoćeš?

– Svakako, Cimarrone.

– Pojaši u Kiowu i... – izvuče nekoliko novčanica – kupi mi kolt, ako je moguće kalibar 44 ili 45, Cartridge, a zatim jednoga dobrog konja, sedlo i uzde.

Za to vrijeme Carlislea je mučio kašalj, cijelo mu se tijelo tre-

slo. Cimarron pride krevetu i položi dlan na starčevo čelo.

– Groznica.

Brendan je promatrao novac koji je držao u ruci, a zatim pogleda Cimarrona ravno u oči. Cimarron mu reče:

– Možda te neka skitnica pokuša okrasti, ali imam povjerenja u tebe, budi pažljiv, razumiješ?

Njegove oči zadržale su se na Brendanovim sve dok se nije na Brendanovu licu pojavio smijeh.

– Hajde sad, mladiću, uzmi konja i požuri jer će uskoro oluja.

– Tko je taj mladić? – upita Victoria kad je Brendan izišao.

– Možda se ne sjećaš imena O'Malley, ali ćeš prepoznati njegovu majku-onu crvenokosu ženu koja te zbacila s konja.

Victorijine oči se rašire u čudu.

– Što on radi ovdje?

– On je moj prijatelj. Neko smo vrijeme jahali zajedno. To objašnjenje baš nije točno, ali čini se da ju je zadovoljilo.

Cimarron i Dean prosljediše zatim za Victorijom u kuhinju i sjednu za stol. Victoria je stavila drva na vatru i ulila svima malo juhe. Dok su jeli, netko pokuca i Dean otvori vrata.

– Zdravo, Cale. Što mogu učiniti za tebe?

– Mislio sam da gospodin Carlisle mora saznati što sam vidio – reče čovjek stojeći na vratima.

– Uđi samo, Cale. Kakve to novosti imaš?

– Približavao sam se granici – reče Cal – kad sam ih ugledao. Mnogo vojnika. Zacijelo dolaze iz Fort Supplaya. Ne znam što bi to moglo značiti, ali

prolaze kroz Carlisleov ranč, pa sam mislio da to starac mora znati.

— Oh, pa to su dobre vijesti!
— klikne Victoria. — Oni će zadržati doseljenike.

Dean se zahvali Calu i on ode. Victoria stavi kruh i sir na stol.

— Odnijet ću malo juhe tvom ocu — reče ona, ali Dean ustane.

— Ja ću ponijeti. Ti samo sjedni, Victoria. Otkako si ovdje nisi se ni odmorila. — Ne mareći za njeno protivljenje, iznese zdjelu s vrućom juhom. Victoria sjedne i nasloni se, pa se, uzdahnuvši zagleda u Cimarrona.

— Što je to na tvom vratu?

Cimarron joj ispriповjedi. Ona je šutjela. Zatim oboje uto- nu u razmišljanja.

Iznenada Dean bane u kuhinju blijed.

— Tata je zbilja ozbiljno bolestan. Mislim da umire.

Cimarron izjuri, za njim i Dean i Victoria. Cimarron se približi krevetu. Lice bolesnika je bilo pomodrijelo. Dok ga je promatrao, ta boja je prelazila u zelenu, pa gotovo u crnu.

— Što da radimo? — kraj uzglavlja se čuo Victorijih krik i Deanovo jecanje umjesto odgovora.

Cimarron klekne na krevet i okrene Carlislea na trbuh. Desnom rukom uhvatio je starčevu glavu i zabacio je unazad, lijevom rukom mu otvorio usta, izvukao jezik i snažno prodrmao glavu. Ali, ništa se nije dogodilo. Cimarron ponovo protrese glavu, i tek tada Carlisle izbaci mnogo sluzi tražeći dah. To se ponovi još jedanput. Pomalo se počne vraćati boja na starčevu licu, a disanje mu po-

stane glasnije i pravilnije. Cimarron je još klečao pridržavajući starca. Videći da je stanje bolje, podigne ga, skine plahte ispod njega i naredi da donesu čiste. Nakon toga polegne Carlislea nježno na krevet i pokrije. Bolesnik otvori oči. Nestalo je prijašnjega divljeg pogleda. Sad je gledao Cimarrona šuteći.

— Dodaj mi neku krpu — traži Cimarron. Uzme krpu od Victorije i obriše znoj sa starčeva lica.

— Vi... — Carlisle promuca još piljeći u Cimarrona. Sad mu je disanje postajalo dublje i Cimarron je odahnuo.

— Bio sam blizu smrti — prošapće Carlisle. Ruka mu je drhtala iznad pokrivača. Cimarron uhvati tu ruku i sjedne na krevet.

— Ja sam vaš dužnik, Cimarrone.

— Deane, zar tvoj otac uvijek tako mnogo priča umjesto da čeka i da skine s vrata nepoželjne susjede kad se oporavi? Znak pitanja pojavi se na starčevu licu:

— Susjede? — Mrgođenje postane sve jače, ali napokon se nasmiješi i rukama stisne Cimarronovu.

— Hajde, sad odspavajte — reče mu Cimarron smiješeći se. Pusti mu ruku i ustane.

— Žao mi je zbog ovog nereda što sam napravio. Dean se budalasto nasmiješi.

— Žao? Njemu je žao što je spasio tatin život, ž a o!

Cimarron mu se približi i stavi mu ruku na rame.

— Smiri se. Izgledi su dobri. Sad mu je bolje. Mogao se ugušiti da nije...

— Da niste to izbacili iz njega

– prekine ga Dean. Nemam riječi kojima bih vam zahvalio. Ako postoji išta što bih mogao učiniti za vas, ako zatreba srušit ću i brdo. Obećavam, tako mi svega.

– Mi smo oboje tebi vrlo zahvalni – prozbori Victoria mekim glasom, a Cimarron je značajno pogleda – Vas dvojica pojedite juhu, a ja ću ostati s gospodinom Carlisleom.

Dok su jeli u kuhinji, Cimarron reče Deanu:

– Victoria ti je mnogo pomogla, zar ne? Dean se nasiješi:

– Izvanredna žena. Nikad još takvu nisam sreo. – pogleda Cimarrona. – Misliš da imam izgleda?

– Pa, mislim da se vas dvoje slažete. Osim toga, opazio sam kako te gleda sjajnim očima, gotovo grozničavo. Mislim da je vrijeme da požuriš prije nego što ja pokušam sreću.

– Ako ima nešto između vas dvoje, Cimarrone, ja ću se povući.

– Ona mi ne poklanja nikakvu pažnju. Ona traži muškarca koji bi govorio njezinim jezikom, razgovarao o kulturi i slično. Ti zadovoljavaš, čini mi se. Sad bih se malo ispružio u drugoj sobi dok ne dođe Brendan. Ti pođi k njoj.

Cimarron se probudi kad su zalupila vanjska vrata. U sobu uđe Brendan.

– Pribavio sam vam sve što ste tražili.

– To su dobre vijesti – Cimarron ustane i obojica iziđu. Brendan mu pokaže revolver koji je izvadio iz bisaga. Cimarron ga odmjeri.

– Dobar primjerak Peacemakerov, a ni ovaj ridan nije loš. – Provjeri teksaško

sedlo na konju. Brendan uzme pojas i dade ga Cimarronu, koji ga opase i pričvrsti kolt. Korice su bile nove i prečvrste, ali nije ništa rekao. Napuni kolt mecima, a kutiju s ostalima pričvrsti za pojas.

– Što ćemo sad?

– Ja idem u Kiowu da porazgovaram sa svojim prijateljem Marcusom Dobyjem. Ti ga poznaješ.

– On je Indijanac, je li?

– Cherokee, ali zbog toga ne moraš gledati kao da si progutao kamen. On je pristojan čovjek, i, kao što sam rekao, moj prijatelj. Možeš odjahati sa mnom i vratiti se majci. Ona je vjerojatno zabrinuta za tebe.

Kad su se primicali Kiowi, snijeg je već padao. U gradu, Cimarron zaustavi konja ispred hotela.

– Sad pođi majci i pozdravi je.

Brendan obeća i odjaše dalje prema sjeveru.

Cimarron se uspne do Dobyjeve sobe i pokuca. Doby otvori vrata.

– Stigle su trupe i smjestile se južno od granice.

– Znači ipak su došli.

– Jesu li to brzojavi vaših prijatelja? – Cimarron pogleda hrpu brzojava što su ležali na stolu.

– Da, većina. Jedan je od suca Parkera. Želi saznati da li ste napredovali.

– Što kažu vaši prijatelji, Marcuse?

– Trojica su odbila, ne slažu se. Dvojica odobravaju. I ja, naravno.

– Znači, tri prema tri. Nije loše.

– Što sad namjeravate, Cimarrone?

— Idem komandantu vojske. Ispričat ću mu što ste obavili, a onda idem doseljenicima. Možda bi se moglo sve to i mirno riješiti. Ukoliko ipak dođe do gužve, želim da budete pripravnici.

— U redu. Ja ću biti ovdje, u hotelu. Ako baš i moram otići, ostavit ću poruku.

— Dobro, a sad idem. Vidjet ćemo se. Cimarron iziđe iz sobe i hotela. Drhtao je od hladnoće pa je pošao potražiti neko piće. Ide u salun koji se nalazio kraj hotela i naruči viski.

— Hej vi! — začuje ženski glas, a onda mu nečija ruka dotakne rame. Ruka mu se munjevito spusti na revolver.

— Vas zovem — oglasi se Orejean Lomax držeći čašu u ruci.

— Što je? Zaboravili ste moje ime? — trpko joj dobaci Cimarron.

— Ime ništa ne znači. Djela znače. Sjednite ovdje sa mnom.

— Orajean ga povede do stola i mahne mu da joj se pridruži.

— Što vi radite u gradu? — upita Cimarron.

— Slavim. Bill Lee. Evo, zbog čega proslavljam. Napustila sam ga zauvijek. Što vi mislite o tome?

Cimarron ne reče ništa.

— Taj pasji sin! — Ona ponovo napuni čašu. — Sad sam slobodna žena. Slobodna da radim što hoću, s kim hoću i gdje hoću.

— Vidio sam tada da ste nagovarali svoje društvo da me ubije, a sad sjedite sa mnom.

— Ostavimo sad to. Uvjeravam vas da sam sad dobronamjerna. Pijte! — Ona gurne bocu prema njemu i on ulije piće.

Razmišljao je o vojnicima na granici. Pogledao je kroz prozor. Padao je gusti snijeg.

Orajean, sad već pripita, punila je opet čašu. On uzme čašu iz njene ruke i stavi je na stol. Ona zatim položi svoju ruku u njegovu i oboje se upute prema hotelu. Pred vratima je uzalud pokušavala gurnuti ključ u bravu. Tada je Cimarron uzeo ključ i otvorio vrata. Ona ga povuče u sobu i krene ravno prema krevetu. Na brzinu se svukla i legla u krevet.

— Hajde, što čekaš? Bit ćeš treći muškarac s kojim sam bila ovdje.

Začuje se kucanje na vratima. Oklijevao je. Doby? Pogledao je prema krevetu.

Kucanje se ponovilo. On otvori vrata i ugleda Brendana.

— Što, do vraga, radiš ovdje?

— Došao sam po vas — odgovori Brendan i pogleda u sobu. Cimarron pritvori vrata da momak ne vidi Orajean.

— Što hoćeš?

— Neću ja nego moja majka!

— Što hoće? Jesi li bio s njom?

— Otišla je iz logora s kolima, mislim. Ostavila mi je poruku da je krenula na jug da pronađe mjesto gdje ćemo se smjestiti.

Cimarron pogleda kroz prozor. Snijeg je prilično napadao. Ta budalasta žena otišla je po snježnoj oluji, pomisli.

— Sjetio sam se da vi bolje poznajete ovaj kraj, pa sam došao moliti da mi pomognete da je nađemo.

— Naravno, Brendane, pomoći ću ti. Idemo...

Već su bili na izlazu kad se Orajean pojavi na vrhu stuba.

– Cimarrone, vrati se, nisi dovršio posao!

– Ne mogu, žao mi je, dušo!

– Dok se okretao, naletio je na Marcusa koji je upravo ulazio u hotel.

– Marcuse, reci joj da idem na Carlisleov ranč.

– Jesi li pripravan, Brendane?

Brendan je već bio na konju i oni izjašu iz grada.

Tragove kola koje je trebalo pratiti već je prekrrio snijeg i to je Cimarrona zabrinulo.

– Cimarrone!

On okrene glavu i zapazi da se kroz snježnu oluju približava neki lik. Prepoznao je Deana Carlislea. Taj ima vraškog razloga kad se uputio po tom vremenu, reče sam sebi.

– Upravo sam krenuo u hotel jer mi je Victoria rekla da ste tamo s Dobyjem. Tata hoće s vama razgovarati.

– Sad imam nešto važno obaviti. Vрати se natrag. Moram potražiti jednu ženu – i pokaže prema jugu. Zatim mu objasni o čemu je riječ.

– Idem i ja s vama da vam pomognem. Možda je gospođa O'Malley i ozlijeđena, moglo joj se nešto dogoditi.

– No, dobro, Deane, iako bi ti bilo bolje da po ovoj oluji sjediš s Victorijom na toplom. Krećimo, ipak će tri para očiju više vidjeti.

Cimarron je potihopsovao snijeg koji je uporno padao. Postajalo je sve hladnije, a tragova nije bilo.

Prevalili su malo više od kilometra kad zapaze neki trokutasti oblik.

– To je logor, vojnički šatori

– objasni Cimarron. Straža pred logorom salutira.

– Ja sam zamjenik šerifa u Forth Smithu, Arkansas, htio bih razgovarati s vašim komandantom.

Stražar mu pokaže šator. Kad je stigao do šatora, vikne:

– Kapetane Soames?

Na rubu šatora pojavi se čovjek u vojničkoj bundi. Cimarron se predstavi i reče:

– Tražimo ženu sa zaprežnim kolima, majku ovog momka. Krenula je prema jugu, jeste li je možda vidjeli?

Kapetan odmahne glavom.

– Bojim se da nisam.

Brendanovo lice se smrkne.

– Kapetane, ako je nađem, htio bih s vama razgovarati. Sad nemam vremena da vam sve objasnim. Kao predstavnik zakona i službenik suca Parkeera poslan sam na teritorij da spriječim bilo koga da se naseli ovdje. Ja ću razgovarati s tim ljudima koji žele prijeći granicu, nadam se da vaši ljudi neće ispaliti nijedan metak.

– Što namjeravate?

– Pošto pronadem ženu, doći ću i razgovarati s vama. Vidjet ćemo se, kapetane. – Cimarron odjaše s Brendanom i Deanom.

Trojica muškaraca jahala su šutke kroz ravnicu dok je vjetar zavijao. Svi tragovi koje su pratili nestali su u snježnim nanosima.

– Razmaknite se. Držite oči dobro otvorene, ali ne udaljavajte se previše.

Trljao je prste kako bi mu krv prostrujala žilama. Griva njegovog ridana bila je pokrivena ledenim kapljicama. Iznenada opazi kako je Brendanov konj pao, pa se digao i neko vrijeme kružio, a onda odgalopirao prema sjeveru, nestajući u debelom snijegu. Cimarron i Dean

približe se mjestu gdje je konj pao. Iza nanosa snijega, u pukotini, Brendan se očajnički pokušavao popeti.

– Pao sam – reče plačući – konj me zbacio kad je pao.

Pruže mu ruku i izvuku ga. Brendan zajauče od boli. Moja noga!

– Koja noga? – upita ga Cimarron.

– Lijeva.

Cimarron prijede rukom po nozi. Dean zatim pobere neke grane i oni naprave nosila.

– Jaši polako, Deane, sve do ranča. Ja ću sam nastaviti.

– Oh, žao mi je što se to dogodilo, Cimarrone. Mislite da ćete pronaći moju majku?

– Sigurno. Ove stare oči mogu pronaći i med koji ni medo ne nađe, a da ne govorim o ženama.

Dean krene vukući nosila s Brendanom. Mahne Cimarronu na pozdrav.

Cimarron je jahao prema jugu, a vjetar mu je zavijao u ušima.

Napokon ih je ugledao. Kola su ležala prevaljena na jednu stranu, sva u snijegu. Konjima ni traga. Cimarron sjaše i zakorači u snijeg. Dok je kružio oko kola zazivao je Tessino ime. Zavirio je u unutrašnjost, ali osim razbacanog suda nikoga i ničega nije bilo. Konj mu se približi, a on ga potapše. Zatim stane. Je li to vjetar jeca? Ili mu se pričinja? Zvuk je dopirao do njega, ali ovaj put je znao što je: ženski krici. Bacio se u sedlo i pojurio u onom smjeru.

Vjetar je dizao njenu suknju, a crvena kosa lepršala je slobodno. Preko ramena i ruku imala je prebačen šal. Ponovo

je kriknula. Skupina vukova kružila je oko nje.

Cimarron ih je nabrojao sedam, a bojao se da bi ih moglo biti i više. Izabrao je najbližeg. Pritegao je uzde, a konj je zarzao sluteći opasnost. Izvukao je kolt i zapucao, ali se konj maknuo i pucanj ode u prazno.

– Cimarrone! – krikne Tessa. Zvijer je skočila prema njoj.

– Gurnite ga! – dovikne joj Cimarron.

Vuk se povuče, ali joj se počne primicati iza leđa. Pokušat će da je prevale, a onda će svi napasti, razmišljao je Cimarron i opalio ponovo. Ovaj put jednoga je ranio. Ostali su stajali nepomično, gledajući Tessu pa Cimarrona. Jedan od vukova pojuri, skoči i zarije zube u konja koji je već posustajao. Konj rikne i zbaci Cimarrona sa sedla. Snijeg je ublažio njegov pad. Nalet drugog vuka spriječi ga da se pridigne. Podigao je ruke da zaštiti lice, prevrnuo se i otkotrljao. Pri tom mu ispadne revolver iz ruke, a tijelo zvijeri nađe se na njemu. Uspio je izvući nož iz čizme i brzo ga zarinuo u vuka. S naporom se izvuče i pobrza prema konju. Za njim je ostajao na snijegu crveni trag. Konj se pridizao, iznemogao od vučjih napada, i Cimarron brzo zgrabi uzde.

– Bacite se u sedlo! – poviče prema Tessi, koja je stajala bez glasa, izbezumljena od straha.

– Tessa! Hajde!

Konj se pokušavao osloboditi, uplašen zbog svoje i vučje krvi, ali ga je Cimarron čvrsto držao.

Tessa se pokrenula. Zakoračila je prema konju i naglo stala. Zvijer joj se posve primakla. Cimarron se baci na vuka svom

snagom i nož zabije u vuka. Potegne zatim uzde i zajedno s konjem pride Tessi čekajući da ona uzjaše a onda uzjaše i on iza nje. Kad je okrenuo konja, ostali su vukovi već trgali tijelo ubijenog vuka.

Cimarron potjera konja u galop da se što prije udalje od čopora razjarenih i proždrljivih zvijeri.

Konj je posrtao, pa Cimarron uspori. Moram to učiniti, reče sam sebi, jer će ova životinja umrijeti poda mnom, pod dvostrukim teretom. I dok je konj kaskao po snijegu, Cimarron ga je milovao po vratu.

— Zašto niste ostali u kolima?

— Jesam. Pustila sam konje da nađu neki zaklon u oluji i onda me to snašlo. — Ona zajecca. Pribere se i nastavi: — Pojavili su se, čula sam ih kako zavijaju još izdaleka. Mislim da sam izgubila glavu od straha. Izvukla sam se iz kola i počela bježati, a oni za mnom. Nisam znala kamo da se okrenem, tada ste se pojavili vi. Nisam mogla vjerovati. U svom životu nisam bila sretnija. Kako ste me našli?

— Imate jaka pluća, Tessa...

— Ne razumijem. Ah, da, moji krici... Cimarron joj ispriča kako su je tražili i kako su se Brendan i Dean vratili na ranč. Prešutio je da je Brendan ozlijedio nogu, no Tessa je, čini se, bila zadovoljna tom pričom.

Jahali su šuteći, sve umorniji. Pogledao je iza sebe: vukovima ni traga. Pred njima se ukazala neka brvnara. Zacijelo smo na Carlisleovom ranču, pomisli u sebi.

Sjaše i pomogne Tessi da sjaše i ona. Uđu u brvnaru, prona-

đu ondje neku svjetiljku i pripale. Cimarron uvede konja i priveže ga za željeznu motku što je držala jedini ležaj u kolibi. U vreći pronađe malo žita pa ga pomiješa s malo viskija u boci i time nahrani konja.

— Vi mislite više na konja nego na sebe. — reče Tessa dok se sagnula da pripali vatru u ognjištu.

— Ovaj mi konj, Tesso znači više nego bilo kakav novac. On nas je doveo ovamo i spasio nas. Za nas on znači život.

Tessa se okrene prema njemu i zbunjeno ga pogleda. Pitanje koje se naziralo ostalo je bez odgovora. Najbolji odgovor bilo je zavijanje vukova negdje napolju.

Jeli su kuhani grah i dvopek prepušteni svojim mislima. Cimarron uzme šalicu s kavom, zagleda se u nju, ali je ne ispije. Uzme drugu šalicu, natoči viski i brzo ispije. Dok je nalijevao, Tessa ga je promatrala.

— Moja je majka običavala govoriti — izgovarala je to glasom u kojem se nazirala nježnost: Prvi viski otvara vrata snova, svi ostali vrata košmara.

— Svaki čovjek živi u podsvijesti s nekom morom u sebi, Tesso.

— Možda bi vam pomoglo kad biste mi ispričali ono što vas mori. Ja to naslućujem...

On je pogleda i posegne za bocom.

— Žena?

On ispije i obriše usne.

— Mrtva žena. Dosad nisam imao vremena da razmišljam o njoj. Ali, ovdje, ovdje je tako tiho, osim ovih prokletih zvijeri napolju. Osjećam kao da je ona sad sa mnom.

— Voljeli ste je?

— Ne znam, možda jesam. Samo znam da mi se dopadala. Rekla mi je da me voli. Moj sin...

— Nisam znala da ste bili oženjeni.

— I nisam.

— Kako joj je bilo ime?

— Lili.

Cimarron uhvati bocu, ali je odloži i počne pripovijedati. Riječi su tekle iz njega poput bujice. Sve o Lili i malome. Kad je završio laktovima se naslonio na stol i rukama obuhvatio glavu.

— Vrlo mi je žao — reče Tessa mekim glasom i položi ruku na njegovu.

— I meni.

On obriše suze.

— Mi smo osjetljiva bića. Mi volimo i katkad gubimo. Pravo je čudo kako skupljamo komadiće svoga života i živimo dalje. Kako je izgledala vaša Lili, kakva je bila?

— Prije svega, to nije moja Lili. Mislim, ona nije mogla pripadati nikome. Ona nikako. Bila je jedna od najsamostalnijih žena koje sam poznavao. Ona je bila...ne znam kako da vam opišem, bila je vrlo lijepa.

— Jednog dana postojat će druga žena, Cimarrone. Oženit ćete se i imati djecu.

— Ne znam. — On prođe rukama kroz kosu. — Ja prilično samotno živim. Kad imam ženu — on pogleda Tessu kao da se ispričava — dio mene se gubi. Čini mi se da nisam siguran bi li ona ostala sa mnom kad bi me bolje upoznala.

— Ja znam kakvi ste zapravo. Poduzetan i hrabar, a kad treba, džentlmen.

— Džentlmen? — Cimarron se začudi. — Nisam vam rekao

što sam učinio s onim Creekom koji je ubio Lili u mog sina.

— Čak i džentlmen ima pravo na osvetu kad mu se nanese nepravda. Možda tu i nije toliko posrijedi osveta koliko pravda.

Cimarron je netremice gledao Tessu, a samo je odjek njezinih riječi dopirao do njegovih ušiju.

— Nisam više tako mlada — ona sklopi oči — nisam ni osobito lijepa, barem ne sad, u ovom trenutku. Ali, u ovoj tami možda bih mogla zamijeniti Lili i ublažiti bol koju nosite. Tessa pokaže bocu. — Ovo vam neće pomoći, a možda bih ja mogla...

Tessa ustane od stola i plamen s ognjišta obasjao je njezin lik. Konj je tiho zarzao kad je sjela na ležaj. Gledao je kako svlači sa sebe haljinu i rublje, prebacuje preko stolca i nestaje pod gunjem.

On je ustao od stola, brzo se svukao i legao kraj nje. Tessa obavije ruke oko njegovih ramena. Osjećao je toplinu njezina tijela.

Svijet je za njih prestao postojati.

Sljedećeg jutra Cimarron je potpuno odjeven gledao napolje. Vukova više nije bilo. Bilo je još hladno, ali vjetar više nije bio tako jak. Sunce je već bilo visoko.

Blizu je podne, mislio je. Ponovo sam došao k sebi, moj život je iza mene.

— Dobro jutro, Cimarrone — Tessa je gledala u njega pospano.

— To i jest pravo jutro, dobro jutro. Hvala ti što si ti doprinijela tome.

— Izgledaš opušteno...

— Prava žena kao što si ti,

Tessa, nježna i razumna, djeluje odmorno na muškarca poput mene. Učinila si najbolje što si mogla. Pomogla si mi. Olakšala si moje tijelo i dušu.

On joj se nasmiješi, približi se ležaju i poljubi je.

Jahali su oboje na Cimarronovom konju prema sjeverozapadu.

— Kamo idemo? — upita ga Tessa.

— Odvest ću te na Carlisleov ranč, k Brendanu, a ja ću zatim odjahati sam ravno na granicu. Pokušat ću spriječiti gužvu ukoliko je netko priželjkuje. Možda je ova snježna oluja odvratila doseljenike i vojnike od pucnjave.

— Dugujem ti ispriku, Cimarrone. Potakla sam Brendana da se pridruži Lomaxovoj skupini kako bi te zgrabili. Drago mi je što te nisu našli.

— O, i te kako su me našli. Nije baš to bio srdačan susret.

— Nisu te valjda ozlijedili?

— Nisu. — Opet je lagao. Čovjek mora lagati da ne povrijedi druge.

Približavali su se ranču. Na vratima se pojavio Brendan šepesajući i oslanjajući se na štaku.

Oni sjašu i Tessa potrči Brendanu pa ga čvrsto zagrli.

— Hej, slomit ćeš mi vrat — on se oslobodi njezinog zagrlja i rukuje se s Cimarronom.

— Znao sam da ćete je pronaći. To sam svima rekao.

Tessa ispriča kako je bilo s vukovima, gledajući zadivljeno Cimarrona.

Pojavi se i Dean.

— Tati je dobro, Cimarrone. Udite. Na vratima koja su vodila u zapadno krilo pojavi se Victoria očiju uperenih u Tessu.

Cimarron zapazi hladnoću u njezinom pogledu.

— Victoria, gospoda O'Malley obećala mi je da će se ispričati kad dođe ovamo.

Cimarron je čuo nekoliko nerazumljivih riječi koje su obje žene razmijenile, mrmljajući.

— Cimarrone — progovori Dean — ovdje je još netko tko želi osim mog tate razgovarati s tobom.

— Tko je to netko?

— Gospoda Lomax.

— Orajean? Zar je ona ovdje?

— Cimarron se zabulji u Deana ne vjerujući.

— Oh, Cimarrone, napokon ste ovdje! — Orajean dotrči k Cimarronu i zagrli ga objema rukama, dok je on preko rame na gledao Victoriju i Tessu. Obje žene imale su izraz čuđenja na licu.

— Što vi, zaboga, radite ovdje?

— Idem s vama.

— A kamo to idete sa mnom?

— Na istok. Predomislila sam se. Onaj čovjek koji je bio s vama u hotelu u Kiowi rekao mi je da ćete biti ovdje. Kad stignemo u Forth Smith odvojit ćemo se.

— Odvojiti? — ukočeno ponovi Cimarron. Ona se malo pridigne i prošapuće na njegovo uho.

— Idem u New Orleans. Odlučila sam. Gotovo je s prošlošću, s time da budem dama i vjerna supruga.

Cimarron je iznenađeno kimnuo. Iznenada odjekne zvuk kravljeg zvona.

— Što je to, do vraga? — Cimarron se okrene prema dijelu kuće odakle je dopirao zvuk.

— To je tatino zvono. Zove ne-

koga ili traži nešto. On je još u krevetu – odgovori Dean.

– No, dobro, idem k njemu da čujem što želi. Vi me ispričajte. – Cimarron se uputi prema Carlisleovoj sobi.

– Vi ste? – Carlisle se uspravi u krevetu. – Jučer sam rekao Deanu da želim razgovarati s vama.

– Bio sam zauzet. Vidim da još izdajete naredjenja svakom koga vidite.

– Sjednite i budite ljubazni sa starijim od sebe.

Cimarron sjedne na stolac kraj kreveta.

– Odlučio sam da ovim divljacima očitam lekciju. Bankrotirat ću prije nego što završi ova godina. To će me koštati i suda, je li?

– Hoće, Carlisle. Ali, ako hoćete o tom detaljnije, bolje da razgovarate s Dobyjem.

– Ja da se upuštam s tim prokletim Indijancem?

– Taj Cherokee Indijanac je član plemenskog vijeća, predstavlja zakon u Odboru za pitanja Cherokee Indijanaca. On se ne upušta u rasprave s neakvim stočarima poput vas...

Carlisle je na mahove otvarao i zatvarao usta, stiskao šake gužvajući pokrivač. Samo su mu oči plamtjele.

– No, dobro, razgovarat ću s Dobyjem.

– Ima još nešto, Carlisle. Je li vam Dean ispričao kako mi je pomogao tražiti gospođu O'Malley? Kako je dopremio njezinog sina sa slomljenom nogom, sam, kroz snježnu oluju?

– On je to učinio? Ne, ni riječi mi nije rekao.

– Ja samo naglašavam da

imate sina s kojim bi se ponosio svaki muškarac na svijetu.

– Mislite da mogu sa svojim dječakom? – Pogledao je u stranu. – Sa sinom...

– Pa niste gradili ovaj lijepi ranč samo tako. A ne izgledate mi kao čovjek koji bi zapostavio svoje dužnosti.

– Dobro je, Cimarrone, što ste ponovo ovdje. Takvog čovjeka kao što ste vi, – Carlisle nastavi mekim glasom – još dosad nisam upoznao.

– To mi se čini kao kompliment.

– Da vam pravo kažem ni sam nisam siguran da li sam baš tako mislio.

Cimarron se nasmiješi, a zatim i Carlisle.

– Tata...

Dean je stajao na vratima.

– Tata, Johny Warren je upravo stigao i dovezao kola sa zalihamama. Rekao je da je čuo pucnjavu kad se udaljio iz Kiowe. On pretpostavlja da to vojnici pucaju na doseljenike, ili obratno. A možda i obje strane.

Cimarron se naglo digao i išao iz sobe.

– Deane, hoćete mi učiniti jednu uslugu?

– Svakako Cimarrone.

– Pronađite mi Marcusa Dobyja i dovedite ga ovamo.

Muškarci uzjašu konje i odgalopiraju prema granici. U blizini granice se razdvoje. Cimarron prosljedi prema sjeverozapadu, a Dean nastavi u Kiowu.

Cimarron začuje pucnjavu prije nego što je spazio one koji pucaju. Pritegne konja spazivši vojnike u borbenoj liniji pred sobom. Pogleda prema sjevernoj strani i iznenadi se što nije zapazio nijedna kola doseljeni-

ka. Vidio je samo neke ljude kako pucaju na vojnike.

Okrene konja prema zapadu. Sad je već mogao razabrati Lomaxov lik. Puzao je među ljudima, koje nije prepoznao. Lomax im je davao naredjenja s mjesta koje je bilo relativno sigurno.

Gdje su, do vraga ostali doseljenici? Tko su ovi što rade za njega? Pokušavao je odgonetnuti. Kružio je prema zapadu dok nije ugledao kola za koja je mislio da su na granici.

Ljudi su ga zapazili čim se pojavio u logoru. Pogledavao je jednoga pa drugog dok nije prepoznao čovjeka koji je pomogao Tessi prilikom onog incidenta. Prišao mu je i upitao:

– Što se to događa tamo dolje?

– Lomax je unajmio nekoliko revolveraša iz grada.

– Vi se valjda niste upustili u tu gužvu?

– Mnogi od nas su obiteljski ljudi. Mi želimo zemlju da se smirimo na njoj, ali ne želimo ubijati za ono što želimo.

– Čini mi se da Kiowa obiluje revolverašima, za razliku od vas ovdje u logoru.

– Ljudi koji ovdje pucaju nisu pravi revolveraši. Većina su trgovci koji bi od Kiowe htjeli učiniti grad trgovine. Nadaju se da će se obogatiti kad Cherokee Strip bude naseljen.

– Muškarac malo zašuti, pa nastavi: – Ja se zovem Michael McGuire. Niste li možda slučajno vidjeli gospodu O'Malley? Ona je otišla iz logora i ja, mi smo se zabrinuli što je s njom.

– Nema razloga da budete zabrinuti, McGuire. Zapazio sam da joj poklanjate stanovitu pažnju kad su ono popadali ko-

tači. Mislim da će vam biti drago da je ponovo vidite.

– To je istina, gospodine...

– Cimarron.

– Tessa... gospoda O'Malley je pristojna žena.

– Ona je na ranču čiji je vlasnik Carlisle. A sad bih želio da povedete te ljude dolje južno do tog ranča.

– Zašto?

Pošto mu je Cimarron objasnio o čemu je riječ, McGuire baci šešir u zrak od radosti.

– Idite prema istoku, a kad predete Kiowu, nastavite prema jugu.

– Hvala, Cimarrone, mnogo vam dugujemo, zaista!

– A sad je bolje da krenete odavde.

McGuire požuri da pozove doseljenike.

– Hej, ljudi, slušajte me! Krećemo na jug!

Cimarron nije čuo ostatak McGuireove poruke svojim ljudima jer je već jahao natrag putem kojim je i došao.

Kad je opazio Lomaxa, zaustavio je konja i sjahao. Koračao je ravno prema Lomaxu držeći u ruci svoj kolt.

Lomax ga nije zapazio sve dok se Cimarron nije zaustavio i pritisnuo cijev svog revolvera na njegov potiljak.

– Lomax!

– Tko...?

– Korakni nazad i pazi da ne svračaš ničiju pažnju. Hajde, kreći!

– Cimarron...

– Jest, ja sam. A sad, miči se! Stigli su do konja.

– Uzjaši!

Kad se Lomax našao u sedlu, popne se i Cimarron i potjera konja prema istočnom dijelu linije okršaja. Tamo su bili njego-

vi ljudi iz grada. Zaustavi konja i tiho zviždukne. Lomaxovi revolveraši ga opaze.

— Vašeg vođu vodim u Fort Smith, gdje će mu se suditi zbog toga što se usudio preći na indijanski teritorij. Je li vam platilo za taj »posao« što radite?

— Nije — javi se jedan.

— Prema tome nema smisla da izgubite život badava ukoliko učinite bilo kakav nerazuman korak!

Jedan istrči iz borbene linije i poviče:

— Ostaješ nam dužan Lomaxe, naplatit ćemo ti to!

Cimarron nacilja točno ispred njegovih nogu i opali. Čovjek se brzo povuče natrag.

Kad se Lomaxova skupina počela osipati, Cimarron okrene konja i odjaše prema jugu do odreda vojnika.

— Kapetane Soames! — poviče držeći obje ruke na ustima. Kad je Soames prišao blizu, Cimarron mu reče: — Mislim da sad možete svoje momke u miru poslati natrag u Fort Supplay.

— Sad, kad je borba u punom jeku?

— Koja borba? — upita Cimarron.

Soames pokaže prema sjeveru.

— Ja ne čujem ni jedan pucanj, kapetane. Čini se da je drugoj strani bilo dosta.

Kapetan je sumnjičavo pogledao skupinu naoružanih građana koja je odmicala prema Kiowi.

— Pa oni se povlače, mi smo dobili bitku — zaključi.

— Potpuno je jasno da su vaši ljudi nadmoćniji, kapetane. Želim vam sretan put do Fort Supplaya.

Kapetan odmahne glavom.

— Mi ćemo ostati ovdje. Moglo bi i dalje biti nekih neprilika.

— Neće ih biti, kapetane, to vam ja jamčim.

— Pogledajte tamo! — poviče kapetan. — Kola prelaze granicu!

Ipak, prije nego što je izdao naređenje da pucaju, Cimarron mu objasni kamo idu doseljenici i da nema više razloga da ih zaustavlja. Kapetan se nakon toga rukovao s Cimarronom, koji je odjahao prema jugu ne mareći što je Lomax psovao iza njegovih leđa.

Kad je svezao Lomaxove ruke i noge, Cimarron je ostavio svog zarobljenika da leži na podu šupe i izišao. Ispred Carlisleovog ranča ugledao je kako stižu prvi doseljenici koje je vodio Maguire. Pride mu i reče:

— Dovest ću Dobyja ako je ovdje i vratit ću se ovamo.

Zatekao je Dobyja u razgovoru s Victorijom Littleton.

— Došao sam s Deanom iz Kiowe. Ima li kakvih neprilika?

— Ne, zasad nema. Vojnici su već vjerojatno na putu za Fort Supplay, a doseljenici se skupljaju napolju i čekaju da im objasnite aranžman, ugovor koji ste pripremili za njih.

— Ja još mislim da donosiš pogrešnu odluku, Marcuse — dobaci Victoria jetko.

— Možda — prizna Doby.

— Victoria — obrati joj se Cimarron — svijet se mijenja i ovdje, na zapadu. I to vrlo brzo. Gradovi se podižu svuda naokolo, željeznica dopire i do teritorija. Ono što radi Marcus osjetljiva je stvar, međutim, priznajem možda i ne najsretnija s gledišta Cherokee Indijanaca.

VIA

LASO

EVA

SUPERSTRIP

Tom i Jerry

MI

SMILE

MAGAZIN

erotika

Svaki
tjedan

Svaki
14 dana

Svaki
14 dana

Svaki
14 dana

Svakog
13. u mjesecu

Svakog
5. u mjesecu

Izlazi
povremeno

Svaki mjesec

– Smatrajmo to neizbježnim, Cimarrone – zaključi Doby bez gorčine.

Orajean se iznenada pojavi na vratima.

– Victoria, gdje je sol?

Kad je Victoria odgovorila, Orajean klikne ugledavši Cimarrona.

– Vratio si se! Nemoj sad otići, imam posla u kuhinji, ali neću tamo ostati zauvijek!

Ona nestane.

Cimarron predloži da izidu. Kad su se našli izvan kuće, on pokaže Maguireova kola.

– Popnite se gore, Marcuse, tako da vas svi mogu vidjeti i čuti.

Doby se popeo, a Cimarron se naslonio na zid kuće prekrivenih ruku. Slušao je Dobyja kako govori okupljenoj skupini:

– ... i osim na mojoj zemlji možete se naseliti i na zemlji dvojice mojih prijatelja... Dobit ćete dozvolu za naseljenje od plemena Cherokee. Dobit ćete status farmera-zakupnika, pod uvjetom da određeni dio ljetine predajete vlasnicima zemljišta koji vam ustupaju pravo da živite na toj zemlji i da je obrađujete.

Victoria se pojavi.

– Vidim da si sve sredio.

– To je ipak bolje nego prolijevanje krvi – odvrati Cimarron. – Vraćate se natrag u New York? – zapita.

Ona strese glavom.

– Cimarrone, ne bih htjela da vas zavaravam. Nadam se da se nećete ljutiti ako vam saopćim novost.

– Koju novost?

– Ja i Dean. Mislim da sam zaljubljena u njega.

– Pa to su dobre vijesti!

– Bojala sam se da ćete se

ljutiti na mene. Možda ste zamišljali da ja... da vi i ja...

– Do vraga, dušo, tako bujnu maštu još nemam. Zgodna i obrazovana žena s istoka i neotesanac poput mene... To ne bi nikako išlo.

Ona se nasmije.

– Nemate pravo. Osim toga, vi niste neotesan, mislim da bi to baš bilo dobro, ali pojavio se Dean i... no drago mi je što me razumijete...

– O, posve vas razumijem. Oči vam se sjaje kao prerijska vatra, a blještati će još i više kad se pojavi Dean.

Iz redova doseljenika začuo se žamor i pljesak.

– Donijet ću papir i pero – govorio im je Doby – svi ćete se potpisati, a ja ću se pobrinuti oko mjerenja zemlje za svakoga od vas.

Pljesak poprati Dobyjeve riječi kojima je i završio i sišao s kola pa prišao Cimarronu.

– Jeste li vidjeli Lomaxa?

– Eno ga leži privezan tamo u šupi.

– Što će biti s njim? – zapita Victoria.

– Možda će ga sudac Parker dobro smjestiti. Možda će odsjediti u zatvoru. U svakom slučaju, dobit će svoju lekciju, kladio bi se.

– Razgovarao sam s gospođinom Carlisleom. On je pripravan platiti zakup za zemlju kojom se ovdje koristi.

– Nadam se da ste izvukli dobru cijenu od starog tvrdice.

– Četrdeset centi po glavi stoke i 25 za mladu ispod dvije godine. Znate li da posjeduje 2000 grla, većinom odrasle stoke?

– Kladio bih se da to dogovaranje nije teklo baš glatko.

– Pa u početku je stavljao nekoliko primjedbi, ali uspio sam ga uvjeriti da gleda na stvar mojim očima.

– A, ne, proklet bilo ako jesam! – zagrmi Carlisle izašavši iz kuće i gledajući Dobyja. – To je bio jednostavno pod prisilom – i okrene se Cimarronu: – Ja sam popustio jer ste mi zaprijetili onim tamo, vašim zatvorom u Forth Smithu.

– Ja nikada – počne Cimarron, ali ga Carlisleovo glasno cerekanje utiša.

– Cimarrone, vratio si se! – dovikne Tessa na vratima kuće.

– Što se to ovdje zbiva? Malo sam zadrijemala, ali me ova galama probudila.

– Maguire! – pozove Cimarron. Kad se približio, reče mu: – Hoćete li reći gospodi O'Malley da će odsad živjeti na zemlji Cherokee plemena?

– Cherokee plemena? – ponovi Tessa pogledavajući čas jednog časa drugog.

– Kako vidite, neće biti velike promjene za tebe.

– O čemu ti to pričaš? – upita ona mršteći se.

– Pa, ime Maguire i nije baš tako različito od imena O'Malley.

– Cimarrone! – usklikne Tessa a lice joj se zacrveni. Izbjegavala je Maguireov pogled.

– Tessa, Cimarron ima pravo – reče joj Maguire. Želim da se udaš za mene i pomogneš mi da podignemo tvog sina.

– Michael... da, Michael, udat ću se za tebe ako me hoćeš uzeti.

– Hoćeš li? – Maguire sav radostan zagrli Tessu i podigne je u zrak. – Misliš li da će se Brendanu svidjeti ondje kamo idemo?

– On ostaje ovdje – umiješa se Carlisle. – Ja sam Deana imenovač predradnikom na ranču, a Brendan će mu biti pomoćnik. U proljeće će njih dvojica kolima odlaziti Dobyju radi sjetve.

– Ima nešto, Carlisle, što biste mogli učiniti za mene, ako vas ne smeta – zamoli ga Cimarron.

– Što zatražite, tako će i biti.

– Onu knjigu koju sam vidio u biblioteci, od nekog Marcusa Aurelija. Bit ću vam zahvalan ako mi je posudite. Jednog dana ću vam je vratiti.

Carlisle nestane u kući i brzo se vrati noseći knjigu.

– Ne morate je vraćati. Vaša je.

– Hvala, Carlisle, mnogo hvala. A sad bi bilo najbolje da se vratim u Forth Smith.

– Ne, bez mene nećeš! – Orajean se javi s vrata. Ići ćeš sutra, Cimarrone.

– Tako je – javi se Carlisle.

– Ispekla sam kolač za tebe.

– Oh, to je vraški dobra stvar od tebe, dušo.

– Oh, jedva čekam da dodem u New Orleans. – Orajean pljesne dlanovima i baci se u naručje Cimarronu. Dok su odlazili u kuću, stari Carlisle je nešto mrmljao pogledavajući Orajean i njezine obline.

– Zavidim vam, Cimarrone, što ćete imati takvo društvo do Forth Smitha.

– Pa mene baš ne veseli što ću vući sa sobom Lomaxa.

Carlisle je gledao Cimarrona.

– Nisam to mislio, znate vi vrlo dobro, čak proketo dobro!

Cimarron se smijuljio držeći ruku na Carlisleovom ramenu. Zajedno su ušli u kuću.

SUPERSTRIP BIBLIOTEKA

alan ford

**Svakih četrnaest dana nove duhovite
dogodovštine Grupe TNT koja je
osvojila čitatelje širom naše zemlje!**

Potražite na svim kioscima!

U PRIPREMI

Guy Williams:
BANDITI

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 7020 d, a za šest mjeseci 3510 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: SOUR »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-1216, za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00.

Uplata na devizni račun 30301 – 620 – 16 – 25731 – 3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačke banke, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRI)

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d
Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 1973. od 26. XI 1973.
Rukopisi se ne vraćaju.

erotika

HUMOR

broj 12
cijena
300 d

veljača '87

erotske humoreske ●

šale ● majstori erotske karikature

● kamera se šali ● eroskop ● enigmatika

Novi broj. na kioscima !